

Euroopan unionin virallinen lehti

C 219

51. vuosikerta

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

28. elokuuta 2008

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

II Tiedonannot

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN JA ELINTEN ANTAMAT TIEDONANNOT

Komissio

2008/C 219/01	Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen (Asia COMP/M.5231 — Bain Capital/D&M) ⁽¹⁾	1
2008/C 219/02	Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen (Asia COMP/M.5210 — Siemens/Ortner/JV) ⁽¹⁾	1
2008/C 219/03	Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen (Asia COMP/M.5010 — Berkshire Hathaway/Munich Re/GAUM) ⁽¹⁾	2
2008/C 219/04	Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen (Asia COMP/M.5121 — News Corp/Premiere) ⁽¹⁾	2
2008/C 219/05	Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen (Asia COMP/M.5114 — Pernod Ricard/V&S) ⁽¹⁾	3

IV Tiedotteet

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN JA ELINTEN ANTAMAT TIEDOTTEET

Komissio

2008/C 219/06	Euron kurssi	4
2008/C 219/07	Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän neuvon-antavan komitean 405. kokouksessaan 20. maaliskuuta 2006 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra	5

FI

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö (jatkuu)	Sivu
2008/C 219/08	EFTA-valtioiden edustajan kanta asiaan COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra liittyvästä alustavasta päätösluonnoksesta — Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän EY:n neuvoo-antavan komitean kokous 20. maaliskuuta 2006	6
2008/C 219/09	Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan loppukertomus asiassa COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra (Laadittu tietyissä kilpailuasioita koskevissa menettelyissä kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan toimivaltuuksista 23 päivänä toukokuuta 2001 tehdyn komission päätöksen 2001/462/EY, EHTY 15 ja 16 artiklan mukaisesti — EYVL L 162, 19.6.2001, s. 21)	7
2008/C 219/10	Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän neuvoo-antavan komitean 406. kokouksessaan 27. maaliskuuta 2006 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra	9
2008/C 219/11	EFTA-valtioiden edustajan kanta asiaan COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra liittyvästä alustavasta päätösluonnoksesta — Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän EY:n neuvoo-antavan komitean kokous 27. maaliskuuta 2006	10
2008/C 219/12	Tiivistelmä komission päätöksestä, tehty 29 päivänä maaliskuuta 2006, — Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 82 artiklan ja ETA-sopimuksen 54 artiklan mukaisesta menettelystä seuraavia yrityksiä vastaan: Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS, Tomra Systems BV, Tomra Systems GmbH, Tomra Butikksystemer AS, Tomra Systems AB ja Tomra Leergutsysteme GmbH (Asia COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra) ⁽¹⁾	11
2008/C 219/13	Keskittymiä käsittelevän neuvoo-antavan komitean kokouksessaan 16. tammikuuta 2008 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa COMP/M.4734 — Ineos/Kerling — Esittelijä: Italia	16
2008/C 219/14	Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan loppukertomus asiassa COMP/M.4734 — Ineos/Kerling (Laadittu tietyissä kilpailuasioita koskevissa menettelyissä kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan toimivaltuuksista 23 päivänä toukokuuta 2001 tehdyn komission päätöksen 2001/462/EY, EHTY 15 ja 16 artiklan mukaisesti — EYVL L 162, 19.6.2001, s. 21)	17
2008/C 219/15	Tiivistelmä komission päätöksestä, tehty 30 päivänä tammikuuta 2008, yrityskeskittymän julistamisesta yhteismarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan soveltuvaksi (Asia COMP/M.4734 — Ineos/Kerling) ⁽¹⁾	18
JÄSENVALTIOIDEN ANTAMAT TIEDOTTEET		
2008/C 219/16	Tiedot, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta kansalliseen alueelliseen investointitukeen komission asetuksen (EY) N:o 1628/2006 nojalla myönnetystä valtiontuesta ⁽¹⁾	21
2008/C 219/17	Tiedot, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskusuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen annetun komission asetuksen (EY) N:o 70/2001 nojalla myönnetystä valtiontuesta ⁽¹⁾	24
2008/C 219/18	Tiedot, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta kansalliseen alueelliseen investointitukeen komission asetuksen (EY) N:o 1628/2006 nojalla myönnetystä valtiontuesta ⁽¹⁾	27

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

2008/C 219/19	Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen komission tiedonanto — Italian muuttamat julkisen palvelun velvoitteet säännöllisen lentoliikenteen reiteillä Trapani—Rooma ja päinvastaiseen suuntaan, Trapani—Cagliari ja päinvastaiseen suuntaan, Trapani—Bari ja päinvastaiseen suuntaan sekä Trapani—Milano ja päinvastaiseen suuntaan	29
---------------	--	----

V *Ilmoitukset*

HALLINNOLLISET MENETTELYT

Komissio

2008/C 219/20	Säännöllisen lentoliikenteen harjoittaminen — Ahvenanmaan maakuntahallituksen järjestämä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukainen tarjouskilpailu säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta reitillä Maarianhamina—Tukholma/Arlanda ⁽¹⁾	30
2008/C 219/21	P-Lissabon: Säännöllisen lentoliikenteen harjoittaminen — Portugalin esittämä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukainen tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta reitillä Lissabon—Vila Real—Bragança—Vila Real—Lissabon ⁽¹⁾	32
2008/C 219/22	Säännöllisen lentoliikenteen harjoittaminen — Yhdistyneen kuningaskunnan järjestämä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukainen tarjouskilpailu säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta Stornowayn ja Benbeculan sekä Benbeculan ja Barran välillä (Skotlanti) ⁽¹⁾	34

KILPAILUPOLITIIKAN TOIMEENPANOON LIITTYVÄT MENETTELYT

Komissio

2008/C 219/23	Ennakoilmoitus yrityskeskittymästä (Asia COMP/M.5303 — Arques/SHC) ⁽¹⁾	36
---------------	---	----

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

II

*(Tiedonannot)*EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN JA ELINTEN ANTAMAT
TIEDONANNOT

KOMISSIO

Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen**(Asia COMP/M.5231 — Bain Capital/D&M)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

(2008/C 219/01)

Komissio päätti 13. elokuuta 2008 olla vastustamatta edellä mainittua keskittymää ja julistaa, että se soveltuu yhteismarkkinoille. Päätös perustuu neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan. Päätöksen koko teksti on saatavissa vain englannin kielellä, ja se julkistetaan sen jälkeen, kun siitä on poistettu kaikki sen mahdollisesti sisältämät liikesalaisuudet. Se on saatavissa:

- kilpailun pääosaston verkkosivuilla (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Näillä sivuilla on monenlaisia hakukeinoja sulautumapäätösten löytämiseksi, muun muassa yritys-, asianumero-, päivämäärä- ja alakohtaiset hakemistot,
- sähköisessä muodossa EUR-Lex-sivustossa asiakirjanumerolla 32008M5231. EUR-Lex on Euroopan yhteisön oikeuden online-tietokanta (<http://eur-lex.europa.eu>).

Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen**(Asia COMP/M.5210 — Siemens/Ortner/JV)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

(2008/C 219/02)

Komissio päätti 31. heinäkuuta 2008 olla vastustamatta edellä mainittua keskittymää ja julistaa, että se soveltuu yhteismarkkinoille. Päätös perustuu neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan. Päätöksen koko teksti on saatavissa vain saksan kielellä, ja se julkistetaan sen jälkeen, kun siitä on poistettu kaikki sen mahdollisesti sisältämät liikesalaisuudet. Se on saatavissa:

- kilpailun pääosaston verkkosivuilla (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Näillä sivuilla on monenlaisia hakukeinoja sulautumapäätösten löytämiseksi, muun muassa yritys-, asianumero-, päivämäärä- ja alakohtaiset hakemistot,
- sähköisessä muodossa EUR-Lex-sivustossa asiakirjanumerolla 32008M5210. EUR-Lex on Euroopan yhteisön oikeuden online-tietokanta (<http://eur-lex.europa.eu>).

Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen
(Asia COMP/M.5010 — Berkshire Hathaway/Munich Re/GAUM)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2008/C 219/03)

Komissio päätti 14. heinäkuuta 2008 olla vastustamatta edellä mainittua keskittymää ja julistaa, että se soveltuu yhteismarkkinoille. Päätös perustuu neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan. Päätöksen koko teksti on saatavissa vain englannin kielellä, ja se julkistetaan sen jälkeen, kun siitä on poistettu kaikki sen mahdollisesti sisältämät liikesalaisuudet. Se on saatavissa:

- kilpailun pääosaston verkkosivuilla (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Näillä sivuilla on monenlaisia hakukeinoja sulautumapäätösten löytämiseksi, muun muassa yritys-, asianumero-, päivämäärä- ja alakohtaiset hakemistot,
- sähköisessä muodossa EUR-Lex-sivustossa asiakirjanumerolla 32008M5010. EUR-Lex on Euroopan yhteisön oikeuden online-tietokanta (<http://eur-lex.europa.eu>).

Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen
(Asia COMP/M.5121 — News Corp/Premiere)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2008/C 219/04)

Komissio päätti 25. kesäkuuta 2008 olla vastustamatta edellä mainittua ilmoitettua keskittymää ja todeta sen yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Päätös perustuu neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 6 artiklan 1 kohtaan yhdessä 6 artiklan 2 kohdan kanssa. Päätöksen koko teksti on saatavilla vain englanniksi ja se julkistetaan sen jälkeen kun siitä on poistettu mahdolliset liikesalaisuudet. Päätös on saatavilla:

- kilpailun pääosaston verkkosivuilla (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Näillä sivuilla on monenlaisia hakukeinoja sulautumapäätösten löytämiseksi, muun muassa yritys-, asianumero-, päivämäärä- ja alakohtaiset hakemistot,
 - sähköisessä muodossa EUR-Lex-sivustolta asiakirjanumerolla 32008M5121. EUR-Lex on Euroopan yhteisön oikeuden online-tietokanta (<http://eur-lex.europa.eu>).
-

Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen**(Asia COMP/M.5114 — Pernod Ricard/V&S)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

(2008/C 219/05)

Komissio päätti 17. heinäkuuta 2008 olla vastustamatta edellä mainittua ilmoitettua keskittymää ja todeta sen yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Päätös perustuu neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 6 artiklan 1 kohtaan yhdessä 6 artiklan 2 kohdan kanssa. Päätöksen koko teksti on saatavilla vain englanniksi ja se julkistetaan sen jälkeen kun siitä on poistettu mahdolliset liikesalaisuudet. Päätös on saatavilla:

- kilpailun pääosaston verkkosivuilla (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Näillä sivuilla on monenlaisia hakukeinoja sulautumapäätösten löytämiseksi, muun muassa yritys-, asianumero-, päivämäärä- ja alakohtaiset hakemistot,
 - sähköisessä muodossa EUR-Lex-sivustolta asiakirjanumerolla 32008M5114. EUR-Lex on Euroopan yhteisön oikeuden online-tietokanta (<http://eur-lex.europa.eu>).
-

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN JA ELINTEN
ANTAMAT TIEDOTTEET

KOMISSIO

Euron kurssi ⁽¹⁾**27. elokuuta 2008**

(2008/C 219/06)

1 euro =

Rahayksikkö	Kurssi	Rahayksikkö	Kurssi		
USD	Yhdysvaltain dollaria	1,4767	TRY	Turkin liiraa	1,7595
JPY	Japanin jeniä	160,98	AUD	Australian dollaria	1,7114
DKK	Tanskan kruunua	7,4589	CAD	Kanadan dollaria	1,5417
GBP	Englannin punttaa	0,7997	HKD	Hongkongin dollaria	11,53
SEK	Ruotsin kruunua	9,3877	NZD	Uuden-Seelannin dollaria	2,103
CHF	Sveitsin frangia	1,6132	SGD	Singaporin dollaria	2,0914
ISK	Islannin kruunua	121,69	KRW	Etelä-Korean wonia	1 597,42
NOK	Norjan kruunua	7,926	ZAR	Etelä-Afrikan randia	11,4775
BGN	Bulgarian leviä	1,9558	CNY	Kiinan juan renminbiä	10,0977
CZK	Tšekin korunaa	24,533	HRK	Kroatian kunaa	7,1644
EEK	Viron kruunua	15,6466	IDR	Indonesian rupiaa	13 526,57
HUF	Unkarin forinttia	235,71	MYR	Malesian ringgitiä	4,9898
LTL	Liettuan litiä	3,4528	PHP	Filippiinien pesoa	67,34
LVL	Latvian latia	0,7035	RUB	Venäjän ruplaa	36,295
PLN	Puolan zlotya	3,327	THB	Thaimaan bahtia	50,274
RON	Romanian leuta	3,5475	BRL	Brasilian real	2,3959
SKK	Slovakian korunaa	30,315	MXN	Meksikon peso	14,9634

⁽¹⁾ Lähde: Euroopan keskuspankin ilmoittama viitekurssi.

Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän neuvoa-antavan komitean 405. kokouksessaan 20. maaliskuuta 2006 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra

(2008/C 219/07)

1. Neuvoa-antava komitea yhtyy komission päätelmään merkityksellisistä markkinoista:
 - a) tuotemarkkinat;
 - b) maantieteelliset markkinat.
 2. Neuvoa-antavan komitean enemmistö yhtyy komission päätelmään, jonka mukaan Tomralla on määräävä asema palautusautomaattien markkinoilla kyseisissä viidessä maassa. Vähemmistö pidättyy ottamasta kantaa.
 3. Neuvoa-antavan komitean enemmistö on samaa mieltä komission kanssa siitä, että Tomran menettelytapojen tavoitteena ja vaikutuksena oli kilpailun rajoittaminen EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan ja ETA-sopimuksen 54 artiklan tarkoittamalla tavalla. Vähemmistö on eri mieltä.
 4. Neuvoa-antavan komitean enemmistö yhtyy komission päätelmään, jonka mukaan Tomran menettelytavat ovat voineet vaikuttaa tuntuvasti EU:n jäsenvaltioiden ja ETA-sopimuksen sopimuspuolten väliseen kauppaan. Vähemmistö on eri mieltä.
 5. Neuvoa-antavan komitean enemmistö yhtyy komission päätelmään rikkomisen vakavuudesta. Vähemmistö on eri mieltä.
 6. Neuvoa-antavan komitean enemmistö yhtyy komission päätelmään rikkomisen kestosta. Vähemmistö on eri mieltä.
 7. Neuvoa-antava komitea suosittelee tämän lausunnon julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
 8. Neuvoa-antava komitea pyytää komissiota ottamaan huomioon kaikki muut keskustelussa esille otetut seikat.
-

EFTA-valtioiden edustajan kanta asiaan COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra liittyvästä alustavasta päätösluonnoksesta

Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän EY:n neuvoa-antavan komitean kokous 20. maaliskuuta 2006

(2008/C 219/08)

1. EFTA-valtioiden edustaja yhtyy komission päätelmään seuraavista merkityksellisistä markkinoista:
 - a) tuotemarkkinat;
 - b) maantieteelliset markkinat.
 2. EFTA-valtioiden edustaja yhtyy komission päätelmään, jonka mukaan Tomralla on ollut määräävä asema palautusautomaattien markkinoilla kyseisissä viidessä maassa.
 3. EFTA-valtioiden edustaja on samaa mieltä komission kanssa siitä, että Tomran menettelytapojen tavoitteena ja vaikutuksena oli kilpailun rajoittaminen EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan ja ETA-sopimuksen 54 artiklan tarkoittamalla tavalla.
 4. EFTA-valtioiden edustaja yhtyy komission päätelmään, jonka mukaan Tomran menettelytavat ovat voineet vaikuttaa tuntuvasti EU:n jäsenvaltioiden ja ETA-sopimuksen sopimuspuolten väliseen kauppaan.
 5. EFTA-valtioiden edustaja yhtyy komission päätelmään rikkomisen vakavuudesta.
 6. EFTA-valtioiden edustaja yhtyy komission päätelmään rikkomisen kestosta.
 7. EFTA-valtioiden edustaja suosittelee tämän lausunnon julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
 8. EFTA-valtioiden edustaja pyytää komissiota ottamaan huomioon kaikki muut keskustelussa esille otetut seikat.
-

Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan loppukertomus asiassa COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra

(Laadittu tietyissä kilpailuasioita koskevissa menettelyissä kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan toimivaltuuksista 23 päivänä toukokuuta 2001 tehdyn komission päätöksen 2001/462/EY, EHTY 15 ja 16 artiklan mukaisesti — EYVL L 162, 19.6.2001, s. 21)

(2008/C 219/09)

Menettely aloitettiin Prokent AG:n tehtyä kantelun Tomra-konsernia vastaan 26. maaliskuuta 2001 ⁽¹⁾. Kantelu koski alun perin Tomran määräävän aseman väärinkäyttöä, jolla oli tarkoitus estää kilpailijoiden pääsy palautusautomaattien ja niihin liittyvien tuotteiden, kuten taustahuoneissa käytettävien laitteiden tarjonnan markkinoille.

Komissio katsoi, että ETA-sopimuksen 56 artiklan perusteella sillä oli toimivalta asiassa ⁽²⁾ ja aloitti tutkimuksen. Tämän jälkeen komissio päätteli, että Tomralla oli määräävä asema sekä EU:ssa että EFTA-valtioiden alueella ja että se oli harjoittanut markkinoilta sulkevaa toimintaa EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan ja ETA-sopimuksen 54 artiklan vastaisesti useissa EU:n jäsenvaltioissa. Komissio katsoi, että Tomra oli pannut tämän strategian täytäntöön erityisesti yksinoikeussopimusten, määräsitoumusten ja alennusjärjestelmien muodossa.

Komissio antoi 1. syyskuuta 2004 väitetiedoksiannon, jossa käsiteltiin pääasiassa Tomran toimintapolitiikkaa ja menettelytapoja vuoden 2003 alkuun saakka ⁽³⁾. Väitetiedoksianto osoitettiin seuraaville yrityksille: i) Tomra Systems ASA; ii) Tomra Europe AS; iii) Tomra Systems BV; iv) Tomra Systems GmbH; v) Tomra Buttikkssystemer AS; vi) Tomra System AS (DK); vii) Tomra Systems AB ja viii) Tomra Leergutsysteme GmbH.

Tutustuminen asiakirjoihin

Kaikille väitetiedoksiannon vastaanottajille oli annettu mahdollisuus tutustua asiakirjoihin 13. syyskuuta 2004 mennessä.

Määräaika vastauksen antamiselle

Saatuaan väitetiedoksiannon Tomra pyysi vastaamiselle asetetun määräajan pidentämistä kahdella kuukaudella perustelematta mielestäni riittävästi pyyntöään. Päätin kuitenkin poikkeuksellisesti pidentää määräaika 14 päivään marraskuuta 2004.

Tomran pyydettyä toisen kerran määräajan pidentämistä suostuin pidentämään määräaika 22 päivään marraskuuta 2004. Tomra oli todennut, että tiedot, joita se tarvitsi vastatakseen yksityiskohtaisesti väitetiedoksiantoon ”*oli hankittava haastattelemalla työntekijöitä, joiden ei ole tarvinnut pitää kirjaa (...) ja (että sen olisi) konsultoitava entisiä työntekijöitä*”. Katsoin, että haastattelujen tarve voi olla peruste pidentää väitetiedoksiantoon vastaamiselle asetettua määräaika vain poikkeustapauksissa. Katsoin, että Tomran tapaus saattaisi sen suhteellisen kapean hallintorakenteen vuoksi olla sellainen, mutta vain tietyssä määrin.

Suullinen kuuleminen

Tomra pyysi suullista kuulemista komission asetuksen (EY) N:o 773/2004 12 artiklan mukaisesti. Se järjestettiin 7. joulukuuta 2004.

Kantelijan erityistilanne

Kuten edellä mainittiin, menettely aloitettiin Tomran saksalaisen kilpailijan Prokent AG:n tekemän kantelun johdosta. Prokent AG teki syyskuussa 2003 konkurssin ja saksalainen Wincor Nixdorf International GmbH osti sen liiketoiminnan. Komissiolle ilmoitettiin 26. syyskuuta 2003, että Prokent AG oli asetettu selvitystilaan.

Asetuksen (EY) N:o 773/2004 6 artiklan nojalla Wincor Nixdorf International GmbH:lle lähetettiin 26. lokakuuta 2004 ei-luottamuksellinen versio väitetiedoksiannosta olettaen, että kyseinen yritys oli kantelijan oikeudellinen seuraaja. Komissio ei saanut kyseiseltä yritykseltä huomautuksia, eikä se ilmoittanut haluvansa osallistua suulliseen kuulemiseen.

⁽¹⁾ Jäljempänä 'Tomra'.

⁽²⁾ Tomran liikevaihto EFTA-valtioissa ei ylittänyt 33:a prosenttia ETA-maissa saamastaan liikevaihdosta. Useilla Tomran kilpailijoista oli päätoimipaikka EY:n jäsenvaltioissa, ja Tomralla oli myös tuotantotytäryhtiö eräässä EY:n jäsenvaltiossa.

⁽³⁾ Huhtikuussa 2002 Tomra otti yhteyttä komissioon asian sopimiseksi. Komissio ei tuolloin katsonut tätä asianmukaiseksi vaan antoi väitetiedoksiannon.

Toukokuun 6 päivänä 2005 eli viisi kuukautta suullisen kuulemisen jälkeen eräs asianajaja ilmoitti komission yksiköille saaneensa valtakirjan Prokent AG:ltä, joka oli edelleen oikeushenkilö, edustaakseen sitä tässä kilpailumenettelyssä. Lisäksi hän pyysi jäljennöksiä komission asiassa jo mahdollisesti tekemistä päätöksistä. Hänelle lähetettiin 27. toukokuuta 2005 ei-luottamuksellinen versio väitetiedoksiannosta, ja Prokent AG:lle annettiin mahdollisuus toimittaa huomautuksia 24. kesäkuuta 2005 mennessä. Kesäkuun 15 päivänä 2005 tätä määräaikaa pidennettiin pyynnöstä 5 päivään elokuuta 2005. Komission yksiköt tarjosivat Prokent AG:lle myös mahdollisuutta esittää asiaa koskevia huomautuksia suullisesti tapaamisessa, joka olisi pidetty komission tiloissa allekirjoittaneen läsnä ollessa.

Prokent AG ilmoitti komissiolle 16. elokuuta 2005 päivätyllä faksilla, ettei se tekisi väitetiedoksiannosta kirjallisia huomautuksia. Marraskuun 18 päivänä 2005 päivätyllä sähköpostiviestillä Prokent myös hylkäsi komission tarjouksen tehdä suullisia huomautuksia.

Koska komissio on nopeasti päättänyt korjaustoimenpiteistä ottaen huomioon sen, että kantelija oli konkurssin jälkeenkin oikeushenkilö, katson, että kantelijan menettelyllisiä oikeuksia on noudatettu tässä menettelyssä.

Komission lopullinen kanta

Kilpailun pääosasto on tarkastellut Tomran kirjallisessa vastauksessaan ja suullisessa kuulemisessa esittämiä perusteluja ja tosiseikkoja. Tämän johdosta Tanska poistettiin niiden maiden luettelosta, joita väärinkäyttö koski, eikä Tomran tanskalainen tytäryhtiö Tomra System AS ole enää lopullisen päätöksen vastaanottaja.

Edellä olevan perusteella katson, että päätösluonnos sisältää vain sellaisia väitteitä, joista osapuolille on annettu mahdollisuus esittää näkemyksensä.

Katson, että menettelyyn osallistuneiden oikeus tulla kuulluksi on toteutunut.

Bryssel 22. maaliskuuta 2006.

Serge DURANDE

Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän neuvoa-antavan komitean 406. kokouksessaan 27. maaliskuuta 2006 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra

(2008/C 219/10)

1. Neuvola-antavan komitean enemmistö yhtyy komission päätelmään rikkomisen vakavuudesta. Vähemmistö on eri mieltä, vähemmistö pidättyy ottamasta kantaa menettelyllisistä syistä.
 2. Neuvola-antavan komitean enemmistö yhtyy komission päätelmään sakon perusmäärästä. Vähemmistö on eri mieltä.
 3. Neuvola-antavan komitean enemmistö yhtyy komission päätelmään rikkomisen kestosta. Vähemmistö on eri mieltä.
 4. a) Neuvola-antavan komitean enemmistö on komission kanssa samaa mieltä, ettei asiassa ole raskauttavia seikkoja. Vähemmistö pidättyy ottamasta kantaa.
b) Neuvola-antavan komitean enemmistö on komission kanssa samaa mieltä, ettei asiassa ole lieventäviä seikkoja. Vähemmistö pidättyy ottamasta kantaa.
 5. Neuvola-antavan komitean enemmistö on komission kanssa samaa mieltä EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan rikkomisesta määrättävien sakkojen loppumäärästä. Vähemmistö on eri mieltä.
 6. Neuvola-antava komitea suosittelee tämän lausunnon julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
-

EFTA-valtioiden edustajan kanta asiaan COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra liittyvästä alustavasta päätösluonnoksesta

Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän EY:n neuvoa-antavan komitean kokous 27. maaliskuuta 2006

(2008/C 219/11)

1. Neuvoa-antava komitea yhtyy komission päätelmään rikkomisen vakavuudesta.
 2. Neuvoa-antava komitea yhtyy komission päätelmään sakon perusmäärästä.
 3. Neuvoa-antava komitea yhtyy komission päätelmään rikkomisen kestosta.
 4. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä siitä, että asiaan ei liity:
 - 1) raskauttavia seikkoja;
 - 2) lieventäviä seikkoja.
 5. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan rikkomisesta määrättävien sakkojen loppumääristä.
 6. Neuvoa-antava komitea suosittelee tämän lausunnon julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
 7. Neuvoa-antava komitea pyytää komissiota ottamaan huomioon kaikki muut keskustelussa esille otetut seikat.
-

**Tiivistelmä komission päätöksestä,
tehty 29 päivänä maaliskuuta 2006,**

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 82 artiklan ja ETA-sopimuksen 54 artiklan mukaisesta menettelystä seuraavia yrityksiä vastaan: Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS, Tomra Systems BV, Tomra Systems GmbH, Tomra Butikkssystemer AS, Tomra Systems AB ja Tomra Leergutsysteme GmbH

(Asia COMP/E-1/38.113 — Prokent/Tomra)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2008/C 219/12)

1. Komissio teki 29 päivänä maaliskuuta 2006 päätöksen EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan ja ETA-sopimuksen 54 artiklan mukaisesta menettelystä. Komissio julkaisee asianosaisten nimet ja päätöksen olennaisen sisällön sekä määrättävät seuraamukset asetuksen (EY) N:o 1/2003 30 artiklan säännösten mukaisesti. Se ottaa huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta. Päätöksen koko tekstin julkinen toisinto on saatavissa asiassa todistusvoimaisilla kielillä ja komission työkielillä kilpailun pääosaston Internet-sivulla:

http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

1. YHTEENVETO RIKKOMISESTA

1.1 Johdanto

2. Päätös osoitettiin seuraaville yrityksille: Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS, Tomra Systems BV, Tomra Systems GmbH, Tomra Butikkssystemer AS, Tomra Systems AB ja Tomra Leergutsysteme GmbH, jäljempänä "Tomra-konserni". Tomra-konserni toimii käytettyjen juomapakkausten kierrätyksen alalla. Sen päätoiminta ETA-alueella käsittää palautusautomaatit, joita käytetään tyhjen juomapakkausten keräämiseen. Tomran maailmanlaajuinen liikevaihto oli noin 273 miljoonaa EUR vuonna 1999, 342 miljoonaa EUR vuonna 2000, 368 miljoonaa EUR vuonna 2001 ja 336 miljoonaa EUR vuonna 2002.

3. Ennen konkurssiaan kantelun tekijä Prokent AG, jäljempänä "Prokent", toimi Ilmenauissa Saksassa. Tomran tavoin se toimitti palautusautomaatteja ja tarjosi niihin liittyviä tuotteita ja palveluja. Sen liikevaihto oli vuonna 2000 noin 2,3 miljoonaa EUR ja vuonna 2001 noin 4,2 miljoonaa EUR. Prokent myi tuotteitaan ensi sijassa Saksassa, mutta pyrki myös muille kansallisille markkinoille. Prokent tehtiä konkurssin Wincor Nixdorf Technologies GmbH, joka toimii Paderbornissa Saksassa, osti Prokentin liiketoiminnan syyskuussa 2003. Siitä lähtien Wincor Nixdorf on jatkanut Prokentin entistä toimintaa.

1.2 Menettely

4. Komissio vastaanotti 26 päivänä maaliskuuta 2001 Prokentin kantelun, jossa komissiota pyydettiin tutkimaan,

oliko Tomra käyttänyt väärin määräävää asemaansa estämällä Prokentin pääsyn markkinoille. Komissio suoritti tarkastukset 26 ja 27 päivänä syyskuuta 2001. Useiden tietopyyntöjen jälkeen komissio hyväksyi 1 päivänä syyskuuta 2004 väitetiedoksiannon Tomra Systems ASA:ta, Tomra Europe AS:ää ja kuudessa ETA-sopimusvaltiossa sijaitsevia Tomra-konsernin tytäryhtiöitä vastaan. Tomra-konserni vastasi väitetiedoksiantoon 22 päivänä marraskuuta 2004. Suullinen kuuleminen järjestettiin 7 päivänä joulukuuta 2004.

1.3 Perustamissopimuksen 82 artikla ja ETA-sopimuksen 54 artikla

1.3.1 Määrävä asema

5. Tomra ja sen kilpailijat toimittavat palautusautomaatteja ja niihin liittyviä tuotteita, erityisesti taustahuoneissa käytettäviä laitteita⁽¹⁾. Ne tarjoavat myös myymiinsä tuotteisiin liittyviä palveluja, kuten huolto- ja korjauspalveluja. Palautusautomaatit tunnistavat pakkauksen tiettyjen piirteiden, esimerkiksi muodon ja/tai viivakoodin perusteella ja laskevat asiakkaalle suoritettavan palautuksen määrän.

6. Tomra aloitti palautusautomaattien valmistamisen vuonna 1972 ja on ollut alusta lähtien markkinajohtaja. Tutkimusajankohtana muut palautusautomaattien toimittajat olivat hyvin pieniä yrityksiä, joilla oli vähän työntekijöitä. Ne toimivat vain yhdessä tai muutamassa ETA-sopimusvaltiossa. Palautusautomaatit asennetaan yleensä vähittäisliikkeisiin, kuten valintamyymälöihin. Sen vuoksi palautusautomaattiasiakkaat ovat yleensä vähittäiskaupparyhmittymiä, joiden lukumäärä on viime aikoina vähentynyt markkinoilla tapahtuneen keskittymisen johdosta.

1.3.1.1 Merkitykselliset tuotemerkkinat

7. Vaikka pakkausten automatisoitu käsittely ja manuaalinen käsittely saattavat toimintoina korvata toisensa, ne eivät Tomran tuotteiden ostajan tai potentiaalisen ostajan kannalta korvaa toisiaan, jos manuaalinen käsittely ei tyydytä ostajan tarpeita. Asiakkaiden mielestä automatisoidut palautusratkaisut ovat manuaalista käsittelyä

⁽¹⁾ Juomapakkauksia käsitellään taustahuoneissa. Niissä voi olla esimerkiksi korien ja yksittäisten juomapakkausten kuljettimia sekä pinous-, lajittelu-, puristus- ja keräisyksiköitä.

parempia ensi sijassa työvoimakustannuksiin ja asiakaspalveluun liittyvistä syistä. Tämän vuoksi manuaalinen käsittely ei ole osa samoja tuotemerkkinoita, toisin kuin Tomra väittää.

8. Koska ruokaloille tai kioskeille suunnitellut palautusautomaatit poikkeavat vähittäisliikkeille suunnitelluista palautusautomaateista ja koska merkitykselliset markkinatoimijat eli tuotteiden toimittajat ja asiakkaat eivät ole samoja, ruokaloille tai kioskeille suunnitellut palautusautomaatit eivät voi kuulua samoille tuotemerkkinoille kuin vähittäisliikkeille suunnitellut palautusautomaatit.
9. Tuotteiden ominaisuuksia, laitteiden aiottua käyttötarkoitusta ja laitteiden hintoja tarkasteltaessa lienee syytä katsoa, että perustoimintoiset ⁽¹⁾ erillislaitteet eivät korvaa muita elintarvikeliikkeiden tarvitsemia palautusautomaatteja. On syitä, joiden perusteella voidaan katsoa, että kehittyneempien palautusautomaattien ja -järjestelmien markkinat ovat erilliset, ja komissio pitää tätä markkinamäärittelyä parhaana. Kysymys siitä, muodostavatko kehittyneemmät palautusautomaatit erilliset markkinat vai muodostavatko ne osan palautusautomaattien kokonaismarkkinoista, joille myös perustoimintoiset laitteet kuuluvat, voidaan kuitenkin jättää avoimeksi. Kilpailuvaikutusten arviointi on sama riippumatta siitä, onko palautusautomaateilla yhdet yhteiset markkinat vai onko kehittyneemmällä laitteilla erilliset markkinat.
10. Sen vuoksi päätöksessä esitetyn kilpailuvaikutusten arvioinnin perusteena ovat kehittyneempien palautusautomaattien tai -järjestelmien markkinat, joihin sisältyvät muun muassa kaikki palautusautomaatit, jotka voidaan asentaa seinän läpi ja liittää taustahuoneen laitteistoon, sekä kehittyneempien ja perustoimintoisten laitteiden yhteiset markkinat. Laajempaa markkinamäärittelyä käytetään perustana, sillä se antaa Tomran kannalta suotuisimmat luvut.

1.3.1.2 Merkitykselliset maantieteelliset markkinat

11. Niiden juomapakkausten lajit ja määrät, joista kussakin ETA-sopimusvaltiossa suoritetaan panttimaksu ⁽²⁾, määräävät palautusratkaisut ja palautusautomaattien mallit, joita kyseisessä maassa on mahdollista myydä. Elintarviketalalla maiden rajojen yli tapahtuvasta keskittymisestä ja yhteistyöstä huolimatta asiakkaat toimivat ja niiden hankintaprosessi järjestetään valtaosin kansallisella tasolla. Vuosina 1997–2002 muut palautusautomaattien toimittajat kuin Tomra toimivatkin vain yhdessä tai muutamassa ETA-sopimusvaltiossa. Kaikki nämä tekijät osoittavat, että kilpailuedellytykset eivät tarkastelujaksolla olleet yhtäläiset ETA-alueella ja että merkitykselliset maantieteelliset markkinat olivat kansalliset.

⁽¹⁾ Perustoimintoiset erillislaitteet keräävät pakkaukset sisäänsä, kun taas kehittyneemmät palautusautomaatit on kytketty taustahuoneeseen, jonka varastointikapasiteetti on perustoimintoista laitetta paljon suurempi.

⁽²⁾ Panttijärjestelmästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä, jonka mukaan ostettavasta juomapakkauksesta veloitetaan pakollinen panttimaksu. Pantin määrä palautetaan ostajalle silloin, kun tyhjä pakkaus tuodaan erityiseen keräyspisteeseen, esimerkiksi palautusautomaattiin.

1.3.1.3 Määrävä asema

12. Markkinoille tulostaan alkaen Tomra on ollut markkinajohtaja, ja sen markkinaosuudet ovat olleet erittäin korkeita. Vuosikertomusten ja sisäisten asiakirjojen mukaan Tomran markkinaosuudet olivat Euroopassa jatkuvasti yli 70 prosenttia ennen vuotta 1997 (ainakin vuosikertomusten lukujen ilmoitetaan liittyvän kehittyneempiin palautusautomaatteihin). Vuodesta 1997 lähtien sen markkinaosuudet Euroopassa ovat olleet yli 95 prosenttia. Kaikilla merkityksellisillä markkinoilla Tomran markkinaosuus oli kilpailijoihin verrattuna moninkertainen. Tomran kilpailijat, myös ne, joiden oli mahdollista tulla vahvoiksi kilpailijoiksi, olivat kaikki pieniä tai erittäin pieniä yrityksiä, joilla oli hyvin alhainen liikevaihto ja vähän työntekijöitä. Tomran kyky ja päättäväisyys ostaa pahimmat kilpailijansa ja/tai kilpailijat, joista olisi tulevaisuudessa saattanut tulla vakavasti otettavia kilpailijoita, vähensivät uskottavan kilpailun kehittymisen mahdollisuutta. Ei ollut myöskään merkittävää tasapainottavaa neuvotteluvoimaa, joka olisi pystynyt haastamaan Tomran määrävän aseman kyseisillä markkinoilla. Tällä perusteella Tomra on määrävässä asemassa yhteismarkkinoilla ja ETA-alueella sekä yhteismarkkinoiden ja ETA-alueen merkittävällä osalla. Tämän vuoksi sillä on EY:n perustamissopimuksen 82 artiklassa ja ETA-sopimuksen 54 artiklassa tarkoitettu määrävä asema.

1.3.2 Tomran menettelytavat

1.3.2.1 Tomran strategia

13. Tomran strategia perustui toimintapolitiikkaan, jonka tarkoituksena oli säilyttää yrityksen määrävä asema ja markkinaosuus esimerkiksi i) estämällä markkinoille tulo; ii) pitämällä kilpailijat pieninä rajoittamalla niiden kasvumahdollisuuksia ja iii) heikentämällä ja eliminoimalla yritysosojen kautta tai muuten kilpailijoita, erityisesti sellaisia kilpailijoita, joilla katsottiin olevan mahdollisuuksia tulla vakavammiksi haastajiksi. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Tomra toteutti erilaisia kilpailunvastaisia menettelytapoja, kuten yksinoikeussopimuksia ja ensisijaisen toimittajan sopimuksia sekä sopimuksia, joihin sisältyi asiakaskohtaisia määräsitoumuksia tai asiakaskohtaisia takautuvia alennusjärjestelmiä. Viimeksi mainitut sopimus- tai ehtotyypit liittyvät yleensä määriin, jotka vastaavat asiakkaan koko tarvetta tai suurta osaa siitä tietyllä viitejaksolla. Näitä kutsutaan usein suuriksi blokkitilauksiksi. Tomra turvautui tällaisiin toimintatapoihin erityisesti ennakoidessaan kilpailijan tuloa markkinoille panttijärjestelmää koskevan uuden lainsäädännön käyttöönottosuunnitelmien seurauksena tai muusta syystä tai reagoidessaan tällaisen lainsäädännön täytäntöönpanoon tietoisena siitä, että kilpailijoiden oli saavutettava tietty myyntivolyyymi, jotta niiden toiminta olisi kannattavaa. Tomran kokonaisstrategia ei näy pelkästään konsernissa toteutetuissa menettelytavoissa vaan niistä myös keskusteltiin laajasti konsernissa eri yhteyksissä, esimerkiksi kokouksissa ja tapaamisissa sekä kirjeenvaihdossa, kuten sähköpostiviesteissä.

14. Tomra keskittyi estämään kilpailijoiden tulo markkinoille tarjoamalla yhteistyötä usein markkinoille juuri tulleille paljon pienemmille kilpailijoille ja/tai ajamalla ne markkinoilta sekä antamalla etusijan pitkäaikaisille ensisijaisen toimittajan sopimuksille ja suurille blokkitilauksille. Viime mainittu käytäntö ei ole tavanomaiseen kilpailuun ja siitä johtuviin valintoihin rajoittuva strategia. Sen tarkoituksena on pikemminkin häiritä kilpailua ja estää yrityksen määrävän aseman heikkeneminen.

1.3.2.2 Täytäntöönpano

15. Tomra toteutti toimintalinjaansa kilpailijoiden markkinoille tulo estämiseksi erityisesti:

- tekemällä vuosina 1998–2002 yksinoikeussopimuksia monien asiakkaidensa kanssa palautusautomaattiratkaisujen toimittamiseksi viidessä ETA-valtiossa (Alankomaat, Itävalta, Norja, Ruotsi ja Saksa),
- tekemällä vuosina 1998–2002 asiakkaidensa kanssa sopimuksia, joissa näille asetettiin asiakaskohtainen määrätavoite, joka vastasi asiakkaan palautusautomaattiratkaisuihin liittyvää kysyntää kokonaisuudessaan tai lähes kokonaisuudessaan tietyn ajanjakson kuluessa. Asiakkaille annettiin alennuksia, jos ne sitoutuivat ostamaan sovitun tavoitemäärän,
- tekemällä vuosina 1998–2002 sopimuksia vähittäisliikkeiden kanssa viidessä ETA-valtiossa, joissa sovellettiin asiakaskohtaisia takautuvia alennusjärjestelmiä, joiden kynnyksarvot vastasivat asiakkaiden kysyntää kokonaisuudessaan tai lähes kokonaisuudessaan.

16. Tomra toteutti edellä kuvaillut menettelytavat tytäryhtiöidensä kautta viisillä kansallisilla markkinoilla (Alankomaat, Itävalta, Norja, Ruotsi ja Saksa).

2. ARVIO MENETTELYTAVOISTA EY:N PERUSTAMISSOPIMUKSEN 82 ARTIKLAN JA ETA-SOPIMUKSEN 54 ARTIKLAN PERUSTEELLA

17. EY:n perustamissopimuksen 82 artiklassa ja ETA-sopimuksen 54 artiklassa kielletään määrävän aseman väärinkäyttö merkityksellisillä markkinoilla. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että yritys, jolla on määrävä asema ja joka sitoo ostajat (vaikka niiden omasta pyynnöstä) velvoitteella tai niiden antamalla lupauksella hankkia kaikki tietyt tuotteet tai suurimman osan niistä yksinomaan kyseiseltä yritykseltä, käyttää väärin määrävää asemaansa perustamissopimuksen 82 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Sillä ei ole merkitystä, onko velvoite määrätty ilman muita ehtoja vai onko siihen suostuttu alennuksen myöntämisen vuoksi. Tämä pätee tapauksissa, joissa määrävässä asemassa olevalle yritykselle on myönnetty täydellinen yksinoikeus, ja myös silloin, kun asiakas sitoutuu ostamaan tietyn prosentimäärän tarvitsemistaan tuotteista määrävässä asemassa olevalta yritykseltä⁽¹⁾. Sama pätee tapauksissa,

joissa tietyn ajanjakson ostotavoitteet on ilmaistu absoluuttisina lukuina ja kyseiset määrät vastaavat asiakkaan koko tarvetta tai kapasiteettia tai suurta osaa siitä kyseisellä sopimuskaudella⁽²⁾.

18. Oikeuskäytännön mukaan sama pätee myös silloin, kun yritys soveltaa — sitomatta ostajia muodollisella velvoitteella — joko kyseisten ostajien kanssa tehtyjen sopimusten määräysten perusteella tai yksipuolisesti asiakasuskollisuuden perustuvaa alennusjärjestelmää eli antaa alennuksia tai hyvityksiä, joiden ehtona on, että asiakas hankkii kaikki tai lähes kaikki tarvitsemansa kyseiset tuotteet (riippumatta siitä, onko ostojen määrä suuri tai pieni) määrävässä asemassa olevalta yritykseltä⁽³⁾.

19. Vaikka tässä asiassa havaittuihin sopimuksiin, järjestelyihin ja ehtoihin sisältyy erilaisia piirteitä, kuten nimenomaisia tai tosiasiallisia yksinoikeuslausekkeita, sitoumuksia tai lupauksia ostaa määriä, jotka vastaavat huomattavaa osaa asiakkaiden tarpeista, tai asiakkaiden tarpeisiin liittyviä takautuvia alennusjärjestelmiä taikka näiden yhdistelmiä, niitä kaikkia on tarkasteltava Tomran yleisen toimintapolitiikan osana. Kyseisen toimintapolitiikan tavoitteena oli estää olemassa olevien ja mahdollisten kilpailijoiden tulo ja pääsy markkinoille sekä niiden kasvumahdollisuudet ja ajaa ne markkinoilta monopolia vastaavan tilanteen luomiseksi.

20. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 82 artiklassa tarkoitettu väärinkäyttö on "objektiivinen käsite", joka tarkoittaa määrävässä asemassa olevan yrityksen käyttäytymistä niin, että yritys käyttää muita kuin niitä keinoja, joita tavanomaisessa kilpailussa käytetään. Se "estää markkinoilla vielä olemassa olevan kilpailuasteen säilymisen ja tämän kilpailun kehittymisen"⁽⁴⁾. Asiassa Michelin II antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että "estävät vaikutukset, joihin edellisessä kohdassa siteeratussa oikeuskäytännössä viitataan, eivät välttämättä koske väärinkäyttöä merkitsevän menettelytavan todellisia vaikutuksia. EY 82 artiklan rikkomisen toteennäyttämiseksi riittää, että osoitetaan, että yrityksen määrävän aseman väärinkäytöllä pyritään rajoittamaan kilpailua, tai toisin sanoen, että menettelytapa on omiaan vaikuttamaan sillä tavoin"⁽⁵⁾. Tässä päätöksessä on moneen otteeseen osoitettu, että Tomran menettelytavoilla pyrittiin rajoittamaan kilpailua, toisin sanoen niillä oli selvästi mahdollista saada aikaan kyseinen vaikutus. Komissio on kuitenkin tutkinut myös menettelytapojen todennäköisiä rajoittavia vaikutuksia.

⁽²⁾ Ks. esim. asia 322/81, NV Nederlandsche Banden Industrie Michelin v. komissio, tuomio 9. marraskuuta 1983 (Kok. 1983, s. 3461).

⁽³⁾ Asia 85/76, Hoffmann — La Roche v. komission, tuomio 13. helmikuuta 1979, perustelujen 89 kohta (Kok. 1979, s. 461); asia C-62/86 AKZO v. komissio, tuomio 3. heinäkuuta 1991, perustelujen 149 kohta (Kok. 1991, s. I-3359) ja asia T-65/89, BPB Industries Plc ja British Gypsum LTD, tuomio 1. huhtikuuta 1993, perustelujen 120 kohta (Kok. 1993, s. II-389).

⁽⁴⁾ Asia 85/76, Hoffmann — La Roche v. komissio, tuomio 13. helmikuuta 1979, perustelujen 91 kohta (Kok. 1979, s. 461); asia 322/81, NV Nederlandsche Banden Industrie Michelin v. komissio (Michelin I), tuomio 9. marraskuuta 1983, perustelujen 70 kohta, (Kok. 1983, s. 3461) (asia Michelin I); asia C-62/86 AKZO Chemie BV v. komissio, tuomio 3. heinäkuuta 1991, perustelujen 69 kohta (Kok. 1991, s. I-3359); asia T-228/97, Irish Sugar v. komissio, tuomio 7. lokakuuta 1999, perustelujen 111 kohta (Kok. 1991, s. II-2969).

⁽⁵⁾ Asia T-203/01, Manufacture française des pneumatiques Michelin v. komissio (Michelin II), tuomio 30. syyskuuta 2003, perustelujen 239 kohta, ja asia British Airways Plc v. komissio (British Airways), tuomio 17. joulukuuta 2003, perustelujen 250 kohta (Kok. 2003, s. II-5917) (asia British Airways).

⁽¹⁾ Asia 85/76, Hoffmann — La Roche v. komissio, tuomio 13. helmikuuta 1979 (Kok. 1979, s. 461).

21. Yksinoikeusvelvoitteilla on luonnostaan markkinoilta sulkeva vaikutus, koska niillä vaaditaan asiakkaita ostamaan kaiken kysyntänsä tai merkittävän osan siitä määrävissä asemassa olevalta toimittajalta. Kun otetaan huomioon Tomran määrävä asema markkinoilla ja se, että yksinoikeusvelvoitteita sovellettiin merkittävään osaan markkinoiden kokonaiskysyntää, Tomra pystyi saamaan aikaan ja itse asiassa saikin aikaan markkinoita vääristävän sulke-misvaikutuksen. Tässä asiassa ei ole olosuhteita, joilla poikkeuksellisesti voitaisiin perustella yksinoikeus- tai vastaavia järjestelyjä. Tomra ei ole myöskään pystynyt perustelemaan menettelytapojaan kustannussäästöillä.

22. Koko kysyntää tai lähes koko kysyntää vastaavista asiakas-kohtaisista määristä myönnettyillä alennuksilla on sama vaikutus kuin nimenomaisilla yksinoikeuslausekkeilla. Ne nimittäin saavat asiakkaan ostamaan kaiken tai lähes kaiken tiettyjä tuotteita koskevasta tarpeestaan määrävissä asemassa olevalta toimittajalta. Sama pätee asiakasuskolliisuuteen perustuviin alennuksiin, joita myönnetään, jos asiakkaat ostavat kaikki tai lähes kaikki tarpeitaan vastaavat tuotteet määrävissä asemassa olevalta toimittajalta. Sopimusten tai ehtojen yksinoikeudellisen luonteen kannalta ei ole ratkaisevaa se, onko ostomäärää koskeva sitoumus esitetty absoluuttisina lukuina tai tietyinä prosenttiosuutena. Tässä päätöksessä tarkoitettujen Tomran sopimusten osalta voidaan todeta, että asetetut määrätavoitteet olivat asiakas-kohtaisia, asiakkaan koosta tai ostovolyymistä riippumattomia sitoumuksia. Lisäksi ne vastasivat asiakkaan koko tarvetta tai suurta osaa siitä tai jopa ylittivät sen. Tomran tapa sitoa asiakkaat, erityisesti tärkeät asiakkaat, sopimuksiin, joiden tavoitteena oli sulkea kilpailijat markkinoilta ja estää niiden kasvu, selviää Tomran strategiaan liittyvistä asiakirjoista, neuvotteluista ja asiakkaalle tehdyistä tarjouksista. Kun otetaan huomioon palautusautomaattiratkaisujen markkinoiden luonne ja tuotteen erityispiirteet, erityisesti avoimuus ja laitteiden melko ennustettavissa oleva kysyntä kunkin asiakkaan osalta kunakin vuonna, Tomralla oli tarvittavat markkinatiedot voidakseen arvioida realistisesti kunkin asiakkaan taholta tulevan likimääräisen kysynnän.

23. Alennusjärjestelmät olivat asiakas-kohtaisia ja alennusrajat liittyivät asiakkaan kokonaistarpeeseen tai suureen osaan siitä. Ne laadittiin asiakkaiden arvioitujen tarpeiden ja/tai aikaisemman ostovolyymien perusteella, kuten asiaan liittyvistä seikoista ilmenee. Kannustin ostaa yksinomaan tai lähes yksinomaan Tomralta on erityisen vahva silloin, kun tässä jaksossa kuvailtuihin alennusrajoihin yhdistetään järjestelmä, jossa bonuksen tai edullisemman bonusrajan saavuttaminen otetaan huomioon ostajan kaikissa ostoissa viitekaudella eikä pelkästään rajan ylittävissä ostoissa. Takautuvassa järjestelmässä asiakkaalla, joka on aloittanut ostot Tomralta, mikä on erittäin todennäköistä Tomran vahvan markkina-aseman vuoksi, on vahva kannustin saavuttaa alennusraja saadakseen kaikki ostonsa Tomralta alhaisempaan hintaan. Tämä kannustin vahvistuu sitä mukaa kuin asiakkaan alennusraja lähenee. Takautuvan alennusjärjestelmän yhdistäminen koko tarvetta tai sen suurta osaa vastaavaan alennusrajaan tai vastaaviin alennusrajoihin muodosti merkittävän kannustimen ostaa

kaikki tai lähes kaikki tarvittavat laitteet Tomralta. Tämä nosti keinotekoisesti toimittajan vaihdosta aiheutuvia kustannuksia, vaikka kyse olisikin ollut vain muutamasta laitteesta. Yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kuvaillut alennusjärjestelmät on luokiteltava asiakasuskolliisuutta rakentaviksi ja siten kanta-asiakasalennuksiksi.

2.1 Vaikutus kauppaan

24. Tomran ja sen kilpailijoiden toimittamia tuotteita valmistetaan ja myydään eri ETA-sopimusvaltioissa. Määrävissä asemassa oleva Tomra pani täytäntöön markkinoilta sulkevia käytäntöjä useissa jäsenvaltioissa ja Norjassa. Lisäksi määrävään aseman väärinkäytön tarkoituksena oli sulkea pois tai poistaa markkinoilta kilpailijoita, jotka toimivat eri jäsenvaltioissa ja EFTA-valtioissa. Kyseiset menettelytavat ovat sen vuoksi saattaneet vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan perustamissopimuksen 82 artiklassa tarkoitettulla tavalla ja ETA-alueella käytävään kauppaan ETA-sopimuksen 54 artiklassa tarkoitettulla tavalla.

2.2 Tomran menettelytapojen vaikutukset kilpailuun

25. Vaikka perustamissopimuksen 82 artiklassa tarkoitettua väärinkäytön toteennäyttämiseksi riittää, että *"osoitetaan, että yrityksen määrävään aseman väärinkäytöllä pyritään rajoittamaan kilpailua, tai toisin sanoen, että menettelytapa on omiaan vaikuttamaan sillä tavoin"* ⁽¹⁾, kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut asioissa Michelin II ja British Airways, komissio on ottanut tässä asiassa tehdyssä analyysissä huomioon Tomran menettelytapojen todennäköiset vaikutukset palautusautomaattien markkinoihin.

26. Määrävissä asemassa oleva toimittaja voi käyttää alennusjärjestelmiä ja määräälennuksia eri syistä ja nämä käytännöt voivat johtaa ominaisuuksistaan riippuen erilaisiin — sekä myönteisiin että kielteisiin — vaikutuksiin markkinoilla. Määrävissä asemassa olevan toimittajan soveltamien alennusten pääasiallinen mahdollinen kielteinen vaikutus on kilpailijoiden ja potentiaalisten kilpailijoiden sulkeminen markkinoilta. Sama koskee määräsitoumuksia, joiden tarkoituksena on vastata asiakkaan kysyntään kokonaan tai lähes kokonaan. Yksinoikeudella on luonteensa vuoksi mahdollista sulkea kilpailijat markkinoilta, koska asiakkaan on tällöin ostettava kaikki tai lähes kaikki tarvitsemansa kyseiset tuotteet määrävissä asemassa olevalta toimittajalta. Määrävissä asemassa olevan toimittajan käyttämien alennusjärjestelmien ja määräsitoumusten kielteisten vaikutusten arvioinnin osalta olisi tarkasteltava, voivatko ne estää markkinoilla vielä olevaa kilpailua tai sen kehittymistä.

⁽¹⁾ Asia Michelin II, 239 kohta ja asia British Airways, 250 kohta.

27. Tärkein myönteinen vaikutus on kysynnän kasvaminen tai tehokkuusedut. Kun otetaan huomioon, että palautusautomaattien kysyntä ei ole joustavaa ja muita mahdollisia tehokkuusetuja ei ole, on vaikea hahmottaa tehokkuutta edistäviä väitteitä, joita voitaisiin esittää Tomran hyväksi.
28. Päätöksen kattamalla ajanjaksolla eli vuosina 1998–2002 Tomran markkinaosuus niillä viisillä kansallisilla markkinoilla, joita tarkasteltiin, oli suhteellisen vakaa. Samaan aikaan sen kilpailijoiden asema oli melko heikko ja epävaka. Yksi menestyvistä kilpailijoista eli kantelun tekijä poistui markkinoilta vuonna 2003 onnistuttuaan saamaan 18 prosentin markkinaosuuden Saksan markkinoilla vuonna 2001. Tomra eliminoi muut kilpailevat yritykset, joilla oli potentiaalia ja kykyä saada suurempi markkinaosuus, ostamalla ne. Tällaisia yrityksiä olivat Halton ja Eleiko. Tämän lisäksi Tomran markkinoilta sulkeva strategia, jota toteutettiin vuosina 1998–2002, vaikutti tavalla, josta ovat osoituksena muutokset sidottujen markkinoiden⁽¹⁾ osuudessa ja markkinatoimijoiden myynti. Eräät asiakkaat alkoivat ostaa enemmän kilpailevia tuotteita sen jälkeen, kun niiden yksinoikeussopimukset Tomran kanssa olivat päättyneet. Sen lisäksi, että Tomran menettelytapoja ei voinut perustella kustannustehokkuudella, ne eivät myöskään hyödyttäneet kuluttajia. Tomran tarjoamien palautusautomaattien hinnat eivät laskeneet myyntivolyymin kasvun myötä. Tomran laitteiden hinnat päinvastoin pysyivät ennallaan tai nousivat tarkastelujakson aikana.

3. SAKOT

3.1 Vakavuus

29. Tomran menettelytapoihin sisältyivät yksinoikeusjärjestelmä, määräsitoumukset ja kanta-asiakasalennukset. Järjestelmän tarkoituksena oli poistaa kilpailijat markkinoilta tai ainakin estää kilpailijoiden tulo markkinoille ja/tai estää niiden toiminnan laajentuminen. Tomra toteutti määrätietoisesti kyseiset menettelytavat osana markkinoilta sulkevaa politiikkaansa. Lisäksi Tomran väärinkäytön vakavuutta arvioitaessa on otettava huomioon sen toiminnan maantieteellinen laajuus, joka kattaa viisi ETA-sopimusvaltiota: Alankomaat, Itävallan, Norjan, Ruotsin ja Saksan. On selvää, että Tomran menettelytavat pantiin täytäntöön markkinoille tulon estämiseksi ja harvojen kilpailijoiden toiminnan laajentumisen estämiseksi. Menettelytapoilla pystyttiin myös saavuttamaan nämä tavoitteet.
30. Tässä päätöksessä käsiteltyjen menettelytapojen vakavuutta tarkasteltaessa otetaan huomioon se, että rikkominen ei aina koskenut koko ajanjaksoa kyseisillä kansallisilla markkinoilla ja että rikkomisen intensiteetti on saattanut vaihdella kansallisilla markkinoilla ajan mittaan.
31. Rikkomisen vakavuuden osalta komissio päättelee, että kyseessä oli vakava rikkominen.

3.2 Kesto

32. Komissio käyttää sakon määrän laskemisen perustana viiden vuoden ajanjaksoa (1998–2002). Sen johdosta sakon perusmäärää on korotettava 10 prosenttia kultakin kokonaisuudelta vuodelta, jolloin sääntöjä rikottiin.

3.3 Raskauttavat ja lieventävät seikat

33. Asiassa ei ole raskauttavia tai lieventäviä seikkoja.

3.4 Sakon suuruus

34. Edellä mainituista syistä Tomra Systems ASA:lle, Tomra Europe AS:lle, Tomra Systems BV:lle, Tomra Systems GmbH:lle, Tomra Butikkssystemer AS:lle, Tomra Systems AB:lle ja Tomra Leergutsysteme GmbH:lle yhteisvastuullisesti määrättävän sakon määrä olisi asetettava 24 miljoonaksi EUR:ksi.

4. PÄÄTÖS

35. Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS, Tomra Systems BV, Tomra Systems GmbH, Tomra Butikkssystemer AS, Tomra Systems AB ja Tomra Leergutsysteme GmbH ovat rikkoneet perustamissopimuksen 82 artiklaa ja ETA-sopimuksen 54 artiklaa vuosina 1998–2002 toteuttamalla markkinoilta sulkevaa strategiaa palautusautomaattien kansallisilla markkinoilla Alankomaissa, Itävallassa, Norjassa, Ruotsissa ja Saksassa yksinoikeussopimusten, asiakaskohtaisten määräsitoumusten ja asiakaskohtaisten takautuvien alennusjärjestelmien muodossa ja sulkenut kilpailun markkinoilta.
36. Edellä mainitun rikkomisen johdosta Tomra Systems ASA:lle, Tomra Europe AS:lle, Tomra Systems BV:lle, Tomra Systems GmbH:lle, Tomra Butikkssystemer AS:lle, Tomra Systems AB:lle ja Tomra Leergutsysteme GmbH:lle määrätään yhteisvastuullisesti 24 miljoonan EUR:n sakko.
37. Tomra Systems ASA:n, Tomra Europe AS:n, Tomra Systems BV:n, Tomra Systems GmbH:n, Tomra Butikkssystemer AS:n, Tomra Systems AB:n ja Tomra Leergutsysteme GmbH:n on välittömästi lopetettava 1 artiklassa mainittu rikkominen, elleivät ne ole sitä jo tehneet.
38. Yritysten on pidätyttävä vatedes harjoittamasta 1 artiklassa kuvailtua toimintaa ja toteuttamasta toimenpiteitä, joilla on samanlaisia tai vastaavia tavoitteita tai vaikutuksia.

⁽¹⁾ Tässä yhteydessä "sidotuilla markkinoilla" tarkoitetaan niiden yksiköiden määrää, jotka asiakkaat ostivat Tomralta päätöksessä käsiteltyjen kilpailunvastaisten sopimusten perusteella. Kilpailulle avoin osa määrästä ei kuulunut markkinoilta sulkevien sopimusten piiriin ja sen vuoksi Tomran kilpailijat pystyivät kilpailemaan siitä.

Keskittymää käsittelevän neuvoo-antavan komitean kokouksessaan 16. tammikuuta 2008 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa COMP/M.4734 — Ineos/Kerling

Esittelijä: Italia

(2008/C 219/13)

1. Neuvoo-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä siitä, että ilmoitettu toimenpide muodostaa sulautuma-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun yhteisönlaajuisen keskittymän ja että se muodostaa myös ETA-sopimuksen mukaisen yhteistyötapausten.
 2. Neuvoo-antava komitea yhtyy komission päätösluonnoksessaan esittämään merkityksellisten tuotemerkkinoiden määritelmään.
 3. Neuvoo-antava komitea yhtyy komission päätösluonnoksessaan esittämään merkityksellisten maantieteellisten markkinoiden määritelmään.
 - a) Neuvoo-antava komitea yhtyy komission määritelmään, jonka mukaan suspensio-PCV:n (S-PVC) merkitykselliset maantieteelliset markkinat ovat kansallisia markkinoita laajemmat eivätkä vastaa Yhdistyneen kuningaskunnan ja Pohjoismaiden (Norja ja Ruotsi) markkinoita.
 - b) Neuvoo-antava komitea on samaa mieltä komission analyysistä ja sen tarkastelemista seikoista, joiden perusteella komissio päätteli, että S-PVC:n maantieteellisten markkinoiden määritelmä kattaa vähintään Luoteis-Euroopan.
 4. Neuvoo-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä siitä, että ilmoituksen mukainen keskittymä ei aiheuta vakavia epäilyjä sen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.
 5. Neuvoo-antava komitea yhtyy komission analyysiin, jonka mukaan on epätodennäköistä, että osapuolet voisivat keskittymän jälkeen käyttää yksipuolisesti markkinavoimaa edellä määritellyillä S-PVC:n markkinoilla.
 6. Neuvoo-antava komitea on yhtä mieltä komission kanssa siitä, että ehdotettu keskittymä soveltuu sulautuma-asetuksen 2 artiklan 2 kohdan ja 8 artiklan 1 kohdan sekä ETA-sopimuksen 57 artiklan nojalla yhteismarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan.
-

Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan loppukertomus asiassa COMP/M.4734 — Ineos/Kerling

(Laadittu tietyissä kilpailuasioita koskevissa menettelyissä kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan toimivaltuuksista 23 päivänä toukokuuta 2001 tehdyn komission päätöksen 2001/462/EY, EHTY 15 ja 16 artiklan mukaisesti — EYVL L 162, 19.6.2001, s. 21)

(2008/C 219/14)

Komissio vastaanotti 19. heinäkuuta 2007 neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 (sulautuma-asetus) 4 artiklan mukaisen ilmoituksen ehdotetusta yrityskeskittymästä, jolla INEOS Group -yhtymään kuuluva brittiläinen yritys INEOS Group Limited (Ineos) hankkii asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettun määräysvallan Norsk Hydro Group -yhtymään kuuluvassa norjalaisessa yrityksessä Kerling ASA (Kerling) ostamalla osakkeita.

Tutkittuaan ilmoituksen komissio totesi, että ilmoitettu toimenpide kuului sulautuma-asetuksen soveltamisalaan ja että sen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan oli vakavia epäilyjä. Sulautuma-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukainen menettely aloitettiin 7. syyskuuta 2007.

Osapuolen pyytäessä saada tutustua asiakirja-aineiston keskeisiin asiakirjoihin komission yksiköt vastasivat, että aineisto ei heidän mielestään sisällä keskeisiä asiakirjoja.

Perusteellisen markkinatutkimuksen jälkeen komission yksiköt päättelivät, että ehdotettu liiketoimi ei olennaisesti estäisi tehokasta kilpailua yhteismarkkinoilla ja näin ollen se soveltuu yhteismarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan. Tämän vuoksi ilmoituksen tehneelle osapuolelle ei lähetetty väitetiedoksiantoa.

Sulautuman osapuolet tai kolmannet eivät ole toimittaneet minulle kyselyjä tai huomautuksia. Asia ei anna aiheutta erityisiin huomautuksiin, jotka koskevat oikeutta tulla kuulluksi.

Bryssel 24. tammikuuta 2008.

Karen WILLIAMS

**Tiivistelmä komission päätöksestä,
tehty 30 päivänä tammikuuta 2008,
yrityskeskittymän julistamisesta yhteismarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan soveltuvaksi**

(Asia COMP/M.4734 — Ineos/Kerling)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2008/C 219/15)

Komissio teki 30. tammikuuta 2008 päätöksen sulautuma-asiassa yrityskeskittymien valvonnasta 20 päivänä tammikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 8 artiklan 1 kohdan nojalla. Päätöksen koko teksti, josta on poistettu luottamukselliset tiedot, on saatavilla asian todistusvoimaisella kielellä ja komission työkielillä kilpailun pääosaston verkkosivuilla osoitteessa:

http://europa.eu.int/comm/competition/index_fi.html

1. Komissio vastaanotti 19. heinäkuuta 2007 asetuksen (EY) N:o 139/2004 4 artiklan mukaisen ilmoituksen ehdotetusta yrityskeskittymästä, jolla INEOS Group -yhtymään kuuluva brittiläinen yritys INEOS Group Limited (yhdessä "Ineos") hankkii asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettun määräysvallan Norsk Hydro Group -yhtymään kuuluvassa norjalaisessa yrityksessä Kerling ASA (Kerling) ostamalla osakkeita.
2. Ineos on johtava maailmanlaajuinen petrokemikaalien, erikoiskemikaalien ja öljytuotteiden valmistaja. Se muodostuu 18 yrityksestä, ja vaikka se toimii 17 maassa eri puolilla maailmaa, sen päätoiminta-alue on Eurooppa, jossa se saavuttaa yli kaksi kolmasosaa liikevaihdostaan.
3. Kerling on Norsk Hydro ASA:n tytäryhtiö, ja se muodostuu Norsk Hydro -yhtymän polymeeritoimialasta. Se toimii pääasiassa polyvinyylikloridin (PVC) ja kaustisen soodan tuotannon, markkinoinnin ja myynnin alalla.
4. Keskittymiä käsittelevä neuvoo-antava komitea antoi 16. tammikuuta 2008 myönteisen lausunnon komission päätösluonnoksesta, jossa keskittymä hyväksyttiin ⁽²⁾.
5. Kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja totesi 24. tammikuuta 2008 antamassaan kertomuksessa, että osapuolten oikeutta tulla kuulluiksi on noudatettu ⁽³⁾.
8. Osapuolilla on päällekkäistä toimintaa myös nestemäisen kaustisen soodan alalla. Vaikka markkinatutkimuksen mukaan kiinteä ja nestemäinen kaustinen sooda muodostavat erilliset markkinat, markkinoiden tarkka määritelmä on jätetty avoimeksi.
9. Komission perusteellisessa tutkimuksessa ilmeni, että S-PVC-sekoitteet muodostavat S-PVC:stä erilliset tuotemarkkinat, koska kyseiset tuotteet eivät ole korvattavissa toisiltaan tuotantoprosessissa, jota suuri enemmistö sekoitteita ostavista asiakkaista käyttää. Tarkempi luokittelu erityyppisiin sekoitteisiin (esim. kuivasekoitteet ja geelimäiset sekoitteet) ei kuitenkaan näyttänyt välttämättömältä.

I MERKITYKSELLISET MARKKINAT

Merkitykselliset tuotemarkkinat

6. Komission tutkimukset osoittivat, että merkitykselliset tuotemarkkinat olivat seuraavat: S-PVC-valtamuovi, nestemäinen kaustinen sooda, S-PVC-sekoitteet ja S-PVC-kalvot.
7. Päätöksessä tarkastellut pääasialliset tuotemarkkinat ovat S-PVC-valtamuovin markkinat. PVC:tä on kahta eri tyyppiä käytetystä tuotantoprosessista riippuen: suspensio (tai valta-

10. Ainoastaan Ineos toimii S-PVC-kalvojen markkinoilla, jotka tulevat S-PVC:n jälkeen tuotantoketjussa. Vaikka S-PVC-kalvojen markkinat olisi mahdollista jakaa pienempiin osiin jäykkien PVC-kalvojen eri loppukäyttötarkoitusten perusteella, markkinoiden tarkka määritelmä on jätetty päätöksessä avoimeksi.

Merkitykselliset maantieteelliset markkinat

11. Tärkein kysymys toisen vaiheen markkinatutkimuksessa oli määrittellä S-PVC-valtamuovin merkitykselliset maantieteelliset markkinat, erityisesti tiettyjen kauppalueiden osalta.

⁽¹⁾ EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUVL C 219, 28.8.2008, s. 16.

⁽³⁾ EUVL C 219, 28.8.2008, s. 17.

Tällaisia alueita olivat Iso-Britannia sekä Norjasta ja Ruotsista muodostuva pohjoismainen alue. Näiden alueiden osalta ensimmäisen vaiheen markkinatutkimuksessa oli saatu viitteitä siitä, että markkinat voisivat olla laajuudeltaan kansalliset tai alueelliset.

12. Osapuolet väittivät, että S-PVC:n maantieteelliset markkinat ovat Euroopan talousalueen (ETA) laajuiset, koska S-PVC on perushyödyke, jonka kuljettaminen on helppoa ja turvallista, jolla käydään merkittävää yhteisön sisäistä kauppaa ja jonka kuljetuskustannukset ovat suhteelliset pienet. Markkinatutkimuksen aikana suurin osa asiakkaista katsoi markkinoiden olevan joko alueelliset tai ETA:n laajuiset ja joissakin tapauksissa jopa laajemmat. Kaikki kilpailijat puolestaan vahvistivat markkinoiden olevan ETA:n laajuiset. Tutkimuksen aikana kootut tiedot osoittivat lisäksi, että S-PVC:llä käydään merkittävää kauppaa ETA-alueella, joskus erittäin pitkien matkojen päähän, vaikka kuljetuskustannukset ovat 5–15 prosenttia välimatkasta riippuen.
13. Pohjoismaista lähtevät ja sinne saapuvat S-PVC:n kauppavirrat ovat suuria. Lisäksi Kerlingin (ainoa paikallinen tuottaja) myynti sen Ruotsissa ja Norjassa sijaitsevilta tehtailta jakautuu tasaisesti koko ETA-alueelle, ja näissä maissa sijaitsevat asiakkaat katsovat markkinoiden olevan vähintään Pohjois-Euroopan tai Luoteis-Euroopan laajuiset, joidenkin mielestä jopa ETA:n laajuiset. Näistä syistä komissio päätteli S-PVC:n maantieteellisten markkinoiden olevan Ruotsin ja Norjan osalta kansallisia markkinoita laajemmat.
14. Suurin osa Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevista asiakkaista katsoo, että Manner-Euroopan toimittajat eivät pystyisi tarjoamaan samaa toimitusvarmuutta kuin paikalliset tuottajat. Määrittääkseen S-PVC:n maantieteelliset markkinat komissio arvioi brittiläisten asiakkaiden hankintatottumuksia ja toimittajan vaihtamistottumuksia (kysyntäpuoli). Tarjontapuolen osalta komissio arvioi sitä, missä määrin Manner-Euroopassa sijaitsevat tuottajat pystyisivät lisäämään läsnäoloaan Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla (ja niillä olisi kannustin siihen). Tätä varten komissio toteutti yksityiskohtaisen kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen analyysin ja arvioi tuonnin, kuljetuskustannusten, laajentumisen esteiden ja käyttämättömän tuotantokapasiteetin laajuutta ja merkitystä Manner-Euroopassa. Komissio teki seuraavat havainnot:

- useimmat Yhdistyneen kuningaskunnan asiakkaista käyttävät useita toimittajia eivätkä ole täysin riippuvaisia paikallisista toimittajista,
- viiden viime vuoden aikana mannereurooppalaisten toimittajien tuonti kattoi 34–40 prosenttia Yhdistyneen kuningaskunnan kysynnästä,
- perustamalla paikallisia varastointitiloja mannereurooppalaiset toimittajat voivat voittaa välimatkan aiheuttamat haitat,
- kuljetuskustannukset eivät muodosta estettä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan suuntautuville toimituksille,

— Manner-Euroopassa on riittävästi käyttämätöntä tuotantokapasiteettia, jolla voidaan vastata uuden yrityksen mahdolliseen pyrkimykseen nostaa hintoja Yhdistyneessä kuningaskunnassa,

— Ineosin yhden Yhdistyneen kuningaskunnan tehtaan tuotantokatkon aikana tuojat pystyivät lisäämään toimituksiaan, mikä osoittaa, että tuojat luovat kilpailupainetta sekä Ineosille että Kerlingille.

15. Edellä esitetyn perusteella komissio on päättänyt, että Pohjoismaiden alueella ja Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei ole sellaisia ominaispiirteitä, joiden perusteella komission olisi kohdeltava näitä alueita eri tavalla kuin muita ETA:n alueita. Se päätteli erityisesti, että S-PVC-valtamuovin maantieteelliset markkinat ovat Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Pohjoismaita (Norjaa ja Ruotsia) laajemmat ja vähintään Luoteis-Euroopan laajuiset.

16. Ilmoituksen tehnyt osapuoli väitti, että nestemäisen kaustisen soodan maantieteelliset markkinat ovat vähintään ETA:n laajuiset, koska yhteisön sisäinen kauppa on merkittävää ja myös mannertenvälistä kauppaa on. Monet asiakkaat katsoivat kuitenkin, että markkinat voivat suhteellisen korkeiden kuljetuskustannusten vuoksi olla alueelliset tai Yhdistyneen kuningaskunnan tapauksessa jopa kansalliset. Kaustisen soodan maantieteellisten markkinoiden tarkka laajuus on jätetty avoimeksi.

17. Komission markkinatutkimuksen mukaan S-PVC-sekoitteiden markkinat ovat alhaisten kuljetuskustannusten vuoksi vähintään ETA:n laajuiset. Komissio päätteli, että S-PVC-sekoitteiden maantieteelliset markkinat ovat kansallisia markkinoita laajemmat ja että niiden tarkasta laajuudesta ei tarvitse tehdä lopullista päätöstä.

18. Markkinatutkimus vahvisti, että jäykkien PVC-kalvojen markkinat ovat vähintään ETA:n laajuiset ja tiettyjen lopputuotteiden osalta jopa maailmanlaajuiset, kuten komissio päätteli joustopakkausien tapauksessa. PVC-kalvojen maantieteellisten markkinoiden tarkka laajuus on kuitenkin jätetty avoimeksi.

II ARVIOINTI

19. S-PVC-valtamuovin markkinoilla osapuolten yhdistetty markkinaosuus ETA-alueella on (20–30) prosenttia. Luoteis-Euroopan markkinoilla osapuolten yhdistetty markkinaosuus olisi alle (30–40) prosenttia.

20. Koska osapuolten yhdistetty markkinaosuus on suhteellisen pieni, markkinoilla on käyttämätöntä tuotantokapasiteettia ja asiakkaat käyttävät useita hankintalähteitä ja tekevät lyhytaikaisia sopimuksia (keskimäärin yksi vuosi), ei ole todennäköistä, että Ineos pystyisi yksipuolisesti käyttämään markkinavoimaa ETA:n laajuisilla tai edes Luoteis-Euroopan laajuisilla markkinoilla.

21. Ei myöskään ole juurikaan mahdollista, että tämä toimenpide helpottaisi toiminnan yhteensovittamista, sillä markkinoilla säilyy sulautuman jälkeen muita toimijoita (kuusi merkittävää kilpailijaa). Lisäksi useimmat asiakkaat käyvät kuukausittain neuvotteluja useiden kilpailevien toimittajien kanssa tai pyytävät niiltä hintatarjouksia. Tämä vaikeuttaa entisestään yhteisen toimintamallin noudattamista ja sellaisessa pysymistä. Edellä esitetyn perusteella komissio päätteli, että ehdotettu toimenpide ei todennäköisesti aiheuta yhteensovittamiseen liittyviä kilpailuongelmia.
22. Osapuolten yhdistetty markkinaosuus nestemäisen kaustisen soodan ETA-markkinoilla, jotka muodostavat todennäköisimmät maantieteelliset markkinat, olisi noin (10–20) prosenttia. Vaikka osapuolten yhdistetyt osuudet ovat suurempia joillakin kansallisilla markkinoilla (Norjassa (40–50) prosenttia, Ruotsissa (40–50) prosenttia ja Tanskassa (50–60) prosenttia ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa enintään (50–60) prosenttia), päällekkäisyyksien vähyyden ja markkinoilla toimivien merkittävien kilpailijoiden lukumäärän vuoksi on epätodennäköistä, että toimenpide aiheuttaisi kilpailuongelmia millään vaihtoehtoisella markkinamääritelmällä.
23. Osapuolet arvioivat yhdistetyn markkinaosuutensa S-PVC-sekoitteiden ETA-markkinoilla olevan alle (20–30) prosenttia. Markkinaosuudet olivat Länsi-Euroopan markkinoilla (10–20) prosenttia ja Luoteis-Euroopan markkinoilla (20–30) prosenttia.
24. Mahdollisten vertikaalisten ongelmien osalta on epätodennäköistä, että Ineos pystyisi rajoittamaan S-PVC:n toimintaa integroitumattomille sekoittajille, koska sillä ei ole markkinavoimaa S-PVC:n markkinoilla, joilla useat eri puolilla ETA-aluetta toimivat kilpailijat rajoittavat sen toimintaa sulautuman jälkeen.
25. Edellä esitetyn perusteella ja koska horisontaaliset päällekkäisyydet ovat vähäisiä eikä merkittäviä vertikaalisia ongelmia ole, on epätodennäköistä, että tarkasteltava toimenpide aiheuttaisi kilpailunvastaisia vaikutuksia S-PVC-sekoitteiden markkinoilla.
26. Jäykkien kalvojen (mm. PVC-, PET-, polypropeeni- ja polyeteenikalvot) laajoilla tuotemarkkinoilla Ineosilla on ETA-alueella (5–10) prosentin markkinaosuus. Jos tarkasteltaisiin jäykkien S-PVC-kalvojen kapeampia markkinoita, Ineosin markkinaosuudet olisivat alle (20–30) prosenttia kaikilla segmenteillä lukuun ottamatta segmenttiä farmamono-kalvot, jolla sen markkinaosuus olisi (30–40) prosenttia, ja segmenttiä pharma-duplex-kalvot, jolla sen markkinaosuus olisi (30–40) prosenttia.
27. Koska komissio on päättänyt, että ehdotettu keskittymä ei estä tehokasta kilpailua S-PVC:n toimitusmarkkinoilla, Ineosin kilpailijat jäykkien PVC-kalvojen markkinoilla voisivat jatkossakin hankkia S-PVC:tä kilpailukykyisin ehdoin ja pysyä tehokkaina kilpailijoina jäykkien kalvotuotteiden tarjonnan alalla. Sen vuoksi ei ole todennäköistä, että toimenpide aiheuttaisi kilpailuongelmia S-PVC-kalvojen markkinoilla.

III PÄÄTELMÄT

28. Edellä esitetyistä syistä komissio päätteli, ettei ehdotettu keskittymä estä olennaisesti tehokasta kilpailua yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla, varsinkaan luomalla tai vahvistamalla määräävää asemaa. Näin ollen keskittymä on julistettava sulautuma-asetuksen 8 artiklan 1 kohdan ja ETA-sopimuksen 57 artiklan nojalla yhteismarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan soveltuva.

JÄSENVALTIOIDEN ANTAMAT TIEDOTTEET

Tiedot, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta kansalliseen alueelliseen investointitukeen komission asetuksen (EY) N:o 1628/2006 nojalla myönnetystä valtiontuesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2008/C 219/16)

Tuen numero	XR 33/07
Jäsenvaltio	Itävalta
Alue	Alle Regionen gemäß genehmigter Fördergebietskarte für Regionalbeihilfen in Österreich 2007-2013 (N 492/06)
Tukiohjelman nimike tai tapauskohtaista lisätukea saavan yrityksen nimi	Gewährung von Beihilfen (Förderungen) gemäß § 51a Abs. 3-5 AMFG (Arbeitsmarktförderungsgesetz) (Gewährung von Zuschüssen und Zinszuschüssen sowie von Darlehen für Investitionen von Großunternehmen unter Wahrung der beihilfenrechtlich genehmigten Förderobergrenzen)
Oikeusperusta	Richtlinien für die Gewährung von Beihilfen (Förderungen) gemäß § 51a Abs. 3-5 AMFG (Arbeitsmarktförderungsgesetz)
Toimenpidetyyppi	Tukiohjelman
Suunnitellut vuosikustannukset	60 milj. EUR
Tuen enimmäisintensiteetti	30 % Yhdenmukaista asetuksen 4 artiklan kanssa
Tuen intensiteetti	1.6.2007
Täytäntöönpanopäivä	31.12.2013
Toimiala	Rajattu tiettyihin aloihin NACE: D, 55, K
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit Stubenring 1 A-1010 Wien Tel. (43) 711 00 63 90
Internet-osoite, jossa tukiohjelman on julkaistu	www.awsg.at/portal/media/2505.pdf
Muita tietoja	—

Tuen numero	XR 41/07
Jäsenvaltio	Itävalta
Alue	Niederösterreich
Tukiohjelman nimike tai tapauskohtaista lisätukea saavan yrityksen nimi	Förderungsaktion der Niederösterreichischen Grenzlandförderungsgesellschaft mbH
Oikeusperusta	Richtlinien zur Förderungsaktion der Niederösterreichischen Grenzlandförderungsgesellschaft mbH
Toimenpidetyyppi	Tukiohjelma
Suunnitellut vuosikustannukset	0,32 milj. EUR
Tuen enimmäisintensiteetti	15 % Yhdenmukaista asetuksen 4 artiklan kanssa
Tuen intensiteetti	21.3.2007
Täytäntöönpanopäivä	31.12.2013
Toimiala	Kaikki alueelliseen investointitukeen oikeutetut alat —
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Niederösterreichische Grenzlandförderungsgesellschaft mbH A-1011 Wien, Lugeck 1 Tel. (43) 513 78 35 Fax (43) 513 78 40 NOeG@ecoplus.at
Internet-osoite, jossa tukiohjelma on julkaistu	http://noeg.grenzland.at/
Muita tietoja	—
Tuen numero	XR 13/08
Jäsenvaltio	Tšekkin tasavalta
Alue	87(3)(a)
Tukiohjelman nimike tai tapauskohtaista lisätukea saavan yrityksen nimi	Operační program Podnikání a inovace 2007–2013 Podprogram Školící střediska (výzva I)
Oikeusperusta	Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
Toimenpidetyyppi	Tukiohjelma
Suunnitellut vuosikustannukset	133 milj. CZK
Tuen enimmäisintensiteetti	40 % Yhdenmukaista asetuksen 4 artiklan kanssa

Tuen intensiteetti	3.3.2008
Täytäntöönpanopäivä	30.6.2010
Toimiala	Kaikki alueelliseen investointitukeen oikeutetut alat
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky Na Františku 32 CZ-110 15 Praha 1
Internet-osoite, jossa tukiohjelma on julkaistu	www.mpo.cz
Muita tietoja	—

Tuen numero	XR 14/08
Jäsenvaltio	Tšekkin tasavalta
Alue	87(3)(a)
Tukiohjelman nimike tai tapauskohtaista lisätukea saavan yrityksen nimi	Operační program Podnikání a inovace 2007–2013 Podprogram ICT a strategické služby (výzva I)
Oikeuserusta	Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
Toimenpidetyyppi	Tukiohjelma
Suunnitellut vuosikustannukset	200 milj. CZK
Tuen enimmäisintensiteetti	40 % Yhdenmukaista asetuksen 4 artiklan kanssa
Tuen intensiteetti	1.3.2008
Täytäntöönpanopäivä	30.6.2009
Toimiala	Kaikki alueelliseen investointitukeen oikeutetut alat
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky Na Františku 32 CZ-110 15 Praha 1
Internet-osoite, jossa tukiohjelma on julkaistu	www.mpo.cz
Muita tietoja	—

Tiedot, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskiuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen annetun komission asetuksen (EY) N:o 70/2001 nojalla myönnetystä valtiontuesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2008/C 219/17)

Tuen numero	XS 134/08
Jäsenvaltio	Puola
Alue	Podkarpackie
Tukiohjelman nimike tai yksittäistä tukea saaneen yrityksen nimi	Przedsiębiorstwo produkcyjno usługowo handlowe Akpil Kazimierz Anioł
Oikeusperusta	Ustawa z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki art. 10, Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 221 z 14.11.2007 r.), § 3 ust. 1, umowa nr II-192/P-224/2008
Toimenpidetyyppi	Ad hoc
Talousarvio	Suunnitellun tuen kokonaismäärä: 115 684 EUR
Tuen enimmäisintensiteetti	Asetuksen 4 artiklan 2–6 kohdan ja 5 artiklan mukainen
Täytäntöönpanopäivä	2.4.2008
Tukiohjelman tai yksittäisen tuen kesto	2.4.2008
Tarkoitus	Pk-yritykset
Toimiala	Kaikki alat, joilla voidaan myöntää tukea pk-yrityksille
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ul. Wspólna 1/3 PL-00-529 Warszawa

Tuen numero	XS 135/08
Jäsenvaltio	Puola
Alue	Śląskie
Tukiohjelman nimike tai yksittäistä tukea saaneen yrityksen nimi	Jumarpol Przedsiębiorstwo Prywatne S.C. Piotr Traczewski, Marek Kasperek
Oikeusperusta	Ustawa z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki art. 10, Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 221 z 14.11.2007 r.), § 3 ust. 1, umowa nr II-193/P-225/2008
Toimenpidetyyppi	Ad hoc
Talousarvio	Suunnitellun tuen kokonaismäärä: 27 883 EUR
Tuen enimmäisintensiteetti	Asetuksen 4 artiklan 2–6 kohdan ja 5 artiklan mukainen
Täytäntöönpanopäivä	2.4.2008
Tukiohjelman tai yksittäisen tuen kesto	2.4.2008
Tarkoitus	Pk-yritykset
Toimiala	Kaikki alat, joilla voidaan myöntää tukea pk-yrityksille
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ul. Wspólna 1/3 PL-00-529 Warszawa

Tuen numero	XS 137/08
Jäsenvaltio	Puola
Alue	Wielkopolskie
Tukiohjelman nimike tai yksittäistä tukea saaneen yrityksen nimi	Mechanika Maszyn i Urządzeń Rolniczych Dozamech Donat Zawidzki
Oikeusperusta	Ustawa z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki art. 10, Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 221 z 14.11.2007 r.), § 3 ust. 1, umowa nr II-198/P-228/2008
Toimenpidetyyppi	<i>Ad hoc</i>
Talousarvio	Suunnitellun tuen kokonaismäärä: 112 060 EUR
Tuen enimmäisintensiteetti	Asetuksen 4 artiklan 2–6 kohdan ja 5 artiklan mukainen
Täytäntöönpanopäivä	7.5.2008
Tukiohjelman tai yksittäisen tuen kesto	7.5.2008
Tarkoitus	Pk-yritykset
Toimiala	Kaikki alat, joilla voidaan myöntää tukea pk-yrityksille
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ul. Wspólna 1/3 PL-00-529 Warszawa
Tuen numero	XS 138/08
Jäsenvaltio	Puola
Alue	Dolnoslaskie
Tukiohjelman nimike tai yksittäistä tukea saaneen yrityksen nimi	Metalg J.M.J Cieślak S.J.
Oikeusperusta	Ustawa z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki art. 10, Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 221 z 14.11.2007 r.), § 3 ust. 1, umowa nr II-195/P-213/2008
Toimenpidetyyppi	<i>Ad hoc</i>
Talousarvio	Suunnitellun tuen kokonaismäärä: 17 292 EUR
Tuen enimmäisintensiteetti	Asetuksen 4 artiklan 2–6 kohdan ja 5 artiklan mukainen
Täytäntöönpanopäivä	15.4.2008
Tukiohjelman tai yksittäisen tuen kesto	15.4.2008
Tarkoitus	Pk-yritykset
Toimiala	Kaikki alat, joilla voidaan myöntää tukea pk-yrityksille
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ul. Wspólna 1/3 PL-00-529 Warszawa

Tuen numero	XS 141/08
Jäsenvaltio	Puola
Alue	Podkarpackie
Tukiohjelman nimike tai yksittäistä tukea saaneen yrityksen nimi	Metal-Odlew Lesław Kwiatkowski, Agnieszka Witkowska, Sp. Jawna
Oikeusperusta	Ustawa z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki art. 10, Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 221 z 14.11.2007 r.), § 3 ust. 1, umowa nr II-197/P-221/2008
Toimenpidetyyppi	Ad hoc
Talousarvio	Suunnitellun tuen kokonaismäärä: 49 739 EUR
Tuen enimmäisintensiteetti	Asetuksen 4 artiklan 2–6 kohdan ja 5 artiklan mukainen
Täytäntöönpanopäivä	22.4.2008
Tukiohjelman tai yksittäisen tuen kesto	22.4.2008
Tarkoitus	Pk-yritykset
Toimiala	Kaikki alat, joilla voidaan myöntää tukea pk-yrityksille
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ul. Wspólna 1/3 PL-00-529 Warszawa

Tiedot, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta kansalliseen alueelliseen investointitukeen komission asetuksen (EY) N:o 1628/2006 nojalla myönnetystä valtiontuesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2008/C 219/18)

Tuen numero	XR 131/07
Jäsenvaltio	Unkari
Alue	—
Tukiohjelman nimike tai tapauskohtaista lisätukea saavan yrityksen nimi	Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében nyújtható regionális beruházási támogatásokról szóló támogatási program
Oikeusperusta	77/2007. (VII. 30.) FVM rendelet
Toimenpidetyyppi	Tukiohjelma
Suunnitellut vuosikustannukset	17 500 milj. HUF
Tuen enimmäisintensiteetti	50 % Yhdenmukaista asetuksen 4 artiklan kanssa
Tuen intensiteetti	15.10.2007
Täytäntöönpanopäivä	31.12.2012
Toimiala	Kaikki alueelliseen investointitukeen oikeutetut alat
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Kossuth tér 11. H-1055 Budapest
Internet-osoite, jossa tukiohjelma on julkaistu	www.fvm.hu
Muita tietoja	—

Tuen numero	XR 161/07
Jäsenvaltio	Unkari
Alue	—
Tukiohjelman nimike tai tapauskohtaista lisätukea saavan yrityksen nimi	Regionális beruházási támogatás a Környezet és Energia Operatív Programból
Oikeusperusta	23/2007. (VIII. 29.) MeHVM rendelet a Környezet és Energia Operatív Program prioritásaira rendelt források felhasználásának részletes szabályairól és egyes támogatási jogcímeiről
Toimenpidetyyppi	Tukiohjelma
Suunnitellut vuosikustannukset	11 010 milj. HUF
Tuen enimmäisintensiteetti	50 % Yhdenmukaista asetuksen 4 artiklan kanssa
Tuen intensiteetti	24.10.2007

Täytäntöönpanopäivä	31.12.2013
Toimiala	Kaikki alueelliseen investointitukeen oikeutetut alat
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Környezetvédelmi Programok Irányító Hatósága Pozsonyi út 56. H-1133 Budapest
Internet-osoite, jossa tukiohjelma on julkaistu	www.nfu.hu/palyazatok
Muita tietoja	—

Tuen numero	XR 197/07
Jäsenvaltio	Unkari
Alue	—
Tukiohjelman nimike tai tapauskohtaista lisätukea saavan yrityksen nimi	Regionális beruházási támogatás az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusból
Oikeusperusta	242/2006 Korm. rendelet 92/A-92/F. § 201/2005 Korm. rendelet
Toimenpidetyyppi	Tukiohjelma
Suunnitellut vuosikustannukset	1 006,2 milj. HUF
Tuen enimmäisintensiteetti	50 % Yhdenmukaista asetuksen 4 artiklan kanssa
Tuen intensiteetti	15.10.2007
Täytäntöönpanopäivä	30.4.2011
Toimiala	Kaikki alueelliseen investointitukeen oikeutetut alat
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Pozsonyi út 56. H-1133 Budapest
Internet-osoite, jossa tukiohjelma on julkaistu	www.nfu.gov.hu www.eeagrants.hu
Muita tietoja	—

Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen komission tiedonanto

Italian muuttamat julkisen palvelun velvoitteet säännöllisen lentoliikenteen reiteillä Trapani—Rooma ja päivävastaiseen suuntaan, Trapani—Cagliari ja päivävastaiseen suuntaan, Trapani—Bari ja päivävastaiseen suuntaan sekä Trapani—Milano ja päivävastaiseen suuntaan

(2008/C 219/19)

Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti Italian hallitus on päättänyt muuttaa julkisen palvelun velvoitetta säännöllisen lentoliikenteen reiteillä Trapani—Rooma ja päivävastaiseen suuntaan, Trapani—Cagliari ja päivävastaiseen suuntaan, Trapani—Bari ja päivävastaiseen suuntaan sekä Trapani—Milano ja päivävastaiseen suuntaan. Julkisen palvelun velvoitteet on julkaistu EUVL C 150, 28.6.2006, EUVL C 141, 26.6.2007 ja EUVL C 121, 17.5.2008.

Reitille Trapani—Cagliari ja päivävastaiseen suuntaan asetetut julkisen palvelun velvoitteet kumotaan ja EUVL C 150, 28.6.2006 julkaistun tiedonannon 1 kohta muutetaan seuraavasti:

Reitti:

Trapani—Rooma ja päivävastaiseen suuntaan;

Trapani—Bari ja päivävastaiseen suuntaan;

Trapani—Milano ja päivävastaiseen suuntaan.

Roomalla tarkoitetaan Roma Fiumicinon lentokenttää ja Milanolla Milano Linaten lentokenttää.

V

(Ilmoitukset)

HALLINNOLLISET MENETTELYT

KOMISSIO

Säännöllisen lentoliikenteen harjoittaminen — Ahvenanmaan maakuntahallituksen järjestämä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukainen tarjouskilpailu säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta reitillä Maarianhamina—Tukholma/Arlanda

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2008/C 219/20)

1. Johdanto

Ahvenanmaan maakuntahallitus päätti 26. kesäkuuta 2008 täydentää Maarianhaminan (MHQ) ja Arlandan (ARD) välistä säännöllistä lentoliikennettä koskevaa voimassa olevaa julkisen palvelun velvoitetta 1. maaliskuuta 2009 ja 29. helmikuuta 2012 väliseksi ajaksi neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.

Tätä julkisen palvelun velvoitetta koskevat tarkemmat tiedot on julkaistu 27 päivänä elokuuta 2008 *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* C 218, s. 17.

Jos yksikään lentoliikenteen harjoittaja ei ole aloittanut tai ole aloittamassa säännöllistä lentoliikennettä julkisen palvelun velvoitteen mukaisesti taloudellista korvausta pyytämättä, Ahvenanmaan maakuntahallitus rajoittaa tälle lentoreitille pääsyn vain yhteen liikenteenharjoittajaan kolmen vuoden ajaksi. Oikeus harjoittaa lentoliikennettä tällä lentoreitillä myönnetään tällaisessa tapauksessa tarjouskilpailun perusteella edellä mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdan d alakohdassa säädettyä menettelyä noudattaen. Ahvenanmaan maakuntahallitus päätti 26. kesäkuuta 2008 järjestää tällaisen tarjouskilpailun.

2. Tarjouskilpailun tarkoitus

Oikeuden myöntäminen säännöllisen lentoliikenteen harjoittamiseen edellä mainitulla lentoreitillä 2. maaliskuuta 2009 ja 29. helmikuuta 2012 väliseksi ajaksi *Euroopan unionin virallisen lehden* C 218, 27.8.2008, s. 17 julkaistun julkisen palvelun velvoitteen mukaisesti.

3. Osallistuminen tarjouskilpailuun

Tarjouskilpailuun voivat osallistua kaikki lentoliikenteen harjoittajat, joilla on voimassa oleva liikennelupa, jonka jokin jäsen-

valtio on myöntänyt yhteisön lentoliikenteen harjoittajien toimiluvista 23 päivänä heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2407/92 mukaisesti.

4. Käytetty menetelmä

Tässä tarjouskilpailussa noudatetaan asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d-i alakohdan säännöksiä. Hankintaviranomaisella on oikeus hylätä kaikki tarjoukset, jos hintataso on liian korkea tai jos lentoliikenteen harjoittamisen olosuhteet tai edellytykset ovat muuttuneet huomattavasti siten, että suunniteltu liikenne on epätarkoituksenmukaista tai sitä ei voida harjoittaa tarjouspyynnössä ilmoitetulla tavalla.

Ennen sopimuksen tekemistä Ahvenanmaan maakuntahallitus voi lykätä liikennöinnin aloittamispäivää. Tässä tapauksessa myös liikennöinnin päättymispäivää siirretään vastaavasti eteenpäin.

5. Tarjouseritelmä

Täydellinen tarjouseritelmä, joka sisältää tarjouspyynnön, tarjouskilpailumenettelyn ehdot, sopimusehdot, julkisen palvelun velvoitteen kuvauksen ja kohteen kehitysnäkymät, sekä hakulomakkeita voi tilata Ahvenanmaan maakuntahallitukselta.

Osoite: Ålands landskapsregering, PB 1060, AX-22111, MARIEHAMN, Åland.

Asiakirjat voidaan vaihtoehtoisesti pyytää sähköpostitse registrator@ls.aland.fi, puhelimella ((358-18) 250 00) tai faksilla ((358-18) 237 90). Yhteyshenkilö on yli-insinööri Niklas Karlman (sähköposti niklas.karlman@ls.aland.fi, puhelin (358-18) 251 30).

6. Taloudellinen korvaus

Tarjoukseen on merkittävä selkeästi euroina korvaus, jota pyydetään mainitun liikenteen harjoittamisesta liikennöintiä aikana. Ilmoitetun korvauksen on perustuttava toiminnan tosiasiallisista kustannuksista ja tuloista tehtyyn arvioon sekä julkisen palvelun velvoitteeseen sisältyviin vähimmäisvaatimuksiin. Korvausta maksetaan ainoastaan Arlandan ja Maarianhaminan lentoaseman käytöstä aiheutuvista asianmukaisista kustannuksista, jotka johtuvat suoraan kyseessä olevan liikenteen harjoittamisesta. Korvausta ei makseta esim. muista reiteistä tai muista lentoasemista aiheutuvista nousu- ja laskeutumismaksujen kaltaisista kustannuksista.

7. Lippujen hinnat

Tarjouksessa on ilmoitettava lippujen hinnat ja tyypit sekä niihin liittyvät ehdot. Lippujen hintojen on vastattava julkisen palvelun velvoitetta kyseessä olevalla lentoreitillä.

8. Valintamenetelmä

Liikenteenharjoittaja valitaan niiden tarjousten joukosta, jotka ovat tarjouspyynnön mukaisia ja jotka täyttävät tarjousasiakirjoissa asetetut vaatimukset. Valintaa tehtäessä otetaan huomioon asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan f alakohdassa säädetyt arviointiperusteet.

9. Sopimuksen kesto

Sopimus on voimassa siitä alkaen, kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen, siihen asti, kun tarjousasiakirjojen mukainen loppuraportti on toimitettu maakuntahallitukselle viimeisen liikennöintikuukauden (helmikuu 2012) jälkeen, paitsi jos liikennöinnin aloitus- ja lopetuspäivä on siirretty eteenpäin.

10. Sopimuksen muuttaminen ja irtisanominen

Sopimusta voidaan muuttaa ainoastaan, jos muutokset ovat kyseessä olevan reitin osalta julkaistun julkisen palvelun velvoitteen mukaiset. Muutokset on tehtävä sopimukseen kirjallisesti. Kumpikin sopimuspuoli voi irtisanoa sopimuksen kuuden kuukauden irtisanomisajalla. Tämä ei vaikuta oikeuteen irtisanoa sopimus, jos erityiset syyt sitä edellyttävät.

11. Sopimuksen rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset

Lentoliikenteen harjoittaja on vastuussa sopimusvelvoitteiden asianmukaisesta noudattamisesta. Jos lentoliikenteen harjoittaja jättää omasta syystään täyttämättä sopimusvelvoitteensa kokonaan tai osittain, hankintaviranomaisella on oikeus pienentää maksettavaa korvausta vastaavasti. Hankintaviranomaisella on myös oikeus vaatia vahingonkorvausta.

12. Tarjousten jättämisen määräaika

Tarjoukset on jätettävä **kolmekymmentäyksi (31) kalenteripäivän** kuluessa tämän ilmoituksen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

13. Tarjousten jättäminen

Tarjousten on saavuttava Ahvenanmaan maakuntahallituksen kirjaamoon viimeistään kohdassa 12 tarkoitettuna päivänä jäljempänä mainittuna aukioloaikana. Tarjoukset on toimitettava suljetussa kirjekuoressa, johon on merkittävä "Anbud flygtrafik MHQ — ARN". Tarjoukset voidaan toimittaa postitse tai kuriiripalvelulla tai ne voidaan jättää henkilökohtaisesti Ahvenanmaan maakuntahallitukseen 5 kohdassa mainittuun osoitteeseen.

Ahvenanmaan maakuntahallituksen käyntiosoite on Maarianhaminassa Självstyrelsegården, Strandgatan. Maakuntahallitus on auki maanantaista perjantaihin klo 8.00–16.15.

Tarjous ja kaikki siihen liittyvät asiakirjat on toimitettava ruotsiksi tai englanniksi alkuperäisinä ja kahtena kopiona.

Tarjouksen on oltava voimassa 30. tammikuuta 2009 asti.

Faksilla tai sähköpostitse jätettyjä tarjouksia ei hyväksytä.

14. Tarjouskilpailun voimassaolo

Tarjouskilpailumenettely on asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti voimassa ainoastaan, jos yksikään lentoliikenteen harjoittaja ei harjoita tai aio harjoittaa säännöllistä lentoliikennettä kyseessä olevalla lentoreitillä.

Lentoliikenteen harjoittajan, joka aikoo liikennöidä kyseessä olevalla reitillä 2. maaliskuuta 2009 alkaen julkisen palvelun velvoitteen mukaisesti ilman yksinoikeutta ja taloudellista korvausta ja joka takaa liikennöinnin vähintään kuudeksi kuukaudeksi, on ilmoitettava tästä Suomen ilmailuhallinnolle viimeistään 2. helmikuuta 2009. Ilmoituksen tutkii Ahvenanmaan maakuntahallitus.

Jos tällainen ilmoitus jätetään ja maakuntahallitus katsoo, että liikenteenharjoittajan suunnitelma täyttää julkisen palvelun velvoitteessa asetetut vaatimukset, tämä tarjouskilpailu ei ole voimassa.

Jos näin ei tapahdu, maakuntahallitus rajoittaa pääsyn lentoreitille yhteen lentoliikenteen harjoittajaan.

Hankintasopimus tehdään edellyttäen, että Ahvenanmaan maakuntapäivät myöntävät tarvittavat varat.

P-Lissabon: Säännöllisen lentoliikenteen harjoittaminen

Portugalin esittämä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukainen tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta reitillä Lissabon—Vila Real—Bragança—Vila Real—Lissabon

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2008/C 219/21)

1. **Johdanto:** Yhteisön lentoliikenteen harjoittajien pääsystä yhteisön sisäisen lentoliikenteen reiteille 23. heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti Portugalin hallitus on päättänyt muuttaa julkisen palvelun velvoitteita reitillä Lissabon—Vila Real—Bragança—Vila Real—Lissabon.

Sen vuoksi 10. kesäkuuta 2008 *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* C 143 julkaistiin kansainvälinen tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta reitillä Lissabon—Vila Real—Bragança—Vila Real—Lissabon.

Edellisessä kohdassa tarkoitettujen tarjousten jättämiselle asetetun määräajan päättymiseen mennessä yksikään lentoliikenteen harjoittaja ei esittänyt tarjousta, joten kansainväliseen tarjouspyyntöön ei vastattu.

Ottaen kuitenkin huomioon tarve varmistaa säännöllisen lentoliikenteen jatkuminen edellä mainitulla reitillä ja kyseisen tarjouskilpailun kohteena olevan palvelun harjoittamiseen liittyvä yleinen etu avattiin uusi kansainvälinen tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta reitillä Lissabon—Vila Real—Bragança—Vila Real—Lissabon, jotta asiasta mahdollisesti kiinnostuneet toimijat, jotka eivät olleet saaneet ajoissa tietoa edellisestä tarjouspyynnöstä, voisivat nyt jättää tarjouksensa.

Edellä esitetyn perusteella tämän tarjouspyynnön julkaisemisen myötä lentoliikenteen harjoittajia pyydetään esittämään tarjouksensa säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta reitillä Lissabon—Vila Real—Bragança—Vila Real—Lissabon jäljempänä olevissa kohdissa määrättyjen edellytysten mukaisesti.

Edellä mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti tarjouspyyntömenettelyn avulla valitaan yksi ainoa lentoliikenteen harjoittaja, jolle myönnetään oikeus kyseisen lentoliikenteen harjoittamiseen, mikäli 15. joulukuuta 2008 mennessä yksikään lentoliikenteen harjoittaja ei pysty aloittamaan säännöllisen lentoliikenteen harjoittamista edellä mainitulla reitillä julkisen palvelun velvoitteiden mukaisesti ja vaatimatta taloudellista korvausta.

2. **Tarjouskilpailun kohde:** Säännöllisen lentoliikenteen harjoittaminen edellä mainitulla reitillä 12. tammikuuta 2009 alkaen julkisen palvelun velvoitetta koskevien vaati-

musten mukaisesti, jotka on julkaistu 10. kesäkuuta 2008 *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* C 143.

3. **Tarjouskilpailuun osallistuminen:** Tarjouskilpailuun voivat osallistua kaikki lentoliikenteen harjoittajat, joilla on voimassaoleva toimilupa, jonka jokin jäsenvaltio on myöntänyt yhteisön lentoliikenteen harjoittajien toimiluvista 23. heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2407/92 mukaisesti, sekä lentoliikenteen harjoittajan soveltuva pätevyyskirja.

4. **Tarjouskilpailumenettely:** Tähän tarjouskilpailuun sovelletaan asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d, e, f, g, h ja i alakohdan säännöksiä.

5. **Tarjousmenettelyä koskevat ohjeet:** Tarjousmenettelyä koskevat täydelliset ohjeet, mukaan luettuina tarjouskilpailua koskevat säännöt, ovat saatavilla 100 EUR maksua vastaan Portugalin ilmailulaitoksesta (Instituto Nacional de Aviação Civil, I.P), osoitteesta: Rua B, Edifícios 4,5 e 6, Aeroporto da Portela 4, P-1749-034 Lisboa.

6. **Korvaus:** Tehdyissä tarjouksissa on mainittava selkeästi kyseisen palvelun hoitamisesta pyydetty korvaus kolmen vuoden ajalta liikennöinnin alkamisajankohdasta alkaen (vuosittain jaoteltuna). Jos tarjouksiin sisältyy viikonloppuna suoritettavia lentoja, niistä ei saa aiheutua lisäkustannuksia jäsenvaltion maksamaan korvaukseen. Tarjouksissa on asianmukaisesti selvitettävä ja perusteltava viikonloppulenkoista aiheutuvat taloudelliset vaikutukset (joista jäsenvaltio ei vastaa). Lopullinen korvaus määritetään tarkasti vuosittain jälkikäteen tositteiden perusteella lentoliikenteen harjoittamisesta tosiasiallisesti aiheutuneiden menojen ja siitä saatujen tulojen perusteella tarjouksessa esitetyn kokonaismäärän rajoissa.

7. **Hinnat:** Hakijoiden esittämässä tarjouksissa on mainittava suunnitellut hinnat, joiden on oltava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* C 143, 10. kesäkuuta 2008 julkaistujen julkisen palvelujen velvoitteiden mukaiset.

8. **Sopimuksen voimassaoloaika sekä sen muuttaminen ja irtisanominen:** Sopimuksen voimassaoloaika alkaa 12. tammikuuta 2009 ja päättyy kolmen vuoden kuluttua siitä. Jos lentoliikenteen harjoittamisen edellytyksissä on tapahtunut odottamattomia muutoksia, taloudellisen korvauksen määrää voidaan tarkistaa.

9. **Sopimusehtojen laiminlyömisestä aiheutuvat seuraamukset:** Jos lentoliikenteen harjoittaja ei pysty toteuttamaan kyseistä lentoliikennettä ylivoimaisen esteen takia, taloudellista korvausta voidaan pienentää suhteessa lentämättä jääneisiin lentoihin. Jos lentoliikenteen harjoittaja jättää lentoja lentämättä kyseisillä reiteillä muusta syystä kuin ylivoimaisen esteen takia tai laiminlyö julkisen palvelun velvoitteet, Portugalin viranomaiset voivat:

- pienentää taloudellista korvausta suhteessa lentämättä jääneisiin lentoihin,
- aloittaa hallinnollisesta rikkomuksesta johtuvan menettelyn, jonka puitteissa voidaan soveltaa lakisääteisiä sakkoja ja muita seuraamuksia,
- soveltaa sopimuksessa määrättyjä sakkoja,
- purkaa sopimuksen Portugalin lainsäädännön mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaa koskevien sopimusmääräysten soveltamista,
- vedota Portugalin lainsäädännön ja liikennöintilupaa koskevan sopimuksen mukaisiin irtisanomisperusteisiin.

10. **Tarjousten esittäminen:**

1. Tarjoukset on toimitettava viimeistään klo 17.00, 30 (kolmantenakymmenentenä) päivänä tämän tarjous-

pyynnön julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Tarjoukset liitteineen voi jättää vastaanottokuittia vastaan suoraan Instituto Nacional de Aviação Civil I.P.:n toimitiloihin (osoite: Rua B, Edifícios 4, 5 e 6, Aeroporto da Portela 4, P-1749-034 Lisboa) klo 9–17 välisenä aikana tai ne voi lähettää kirjattuna kirjelähettyksenä samaan osoitteeseen, kunhan lähetyksen saapuu perille edellisessä kohdassa mainittuun määräaikaan mennessä; tarjouksen tekijä on yksin vastuussa mahdollisesta myöhästymisestä.

11. **Tarjouskilpailun voimassaolo:** Asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti tämä tarjouspyyntö on voimassa, jos yksikään kyseisen reitin liikennöintiin mahdollisesti hyväksymiskelpoinen yhteisön lentoliikenteen harjoittaja ei ole ennen 2. joulukuuta 2008 hakenut lupaa liikennöidä kyseistä reittiä alku 14. eolukuuta 2007, julkiselle palvelulle asetettujen velvoitteiden mukaisesti ja vaatimatta taloudellista korvausta.

Tämä tarjouspyyntö ja sen mukaisesti esitetyt tarjoukset lakkaavat olemasta voimassa, jos INAC, I.P. toteaa ennen 15. joulukuuta 2008, että yksi tai useampi lentoliikenteen harjoittaja täyttää reitin harjoittamisen edellytykset julkisen palvelun velvoitteen mukaisesti.

Säännöllisen lentoliikenteen harjoittaminen — Yhdistyneen kuningaskunnan järjestämä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukainen tarjouskilpailu säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta Stornowayn ja Benbeculan sekä Benbeculan ja Barran välillä (Skotlanti)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2008/C 219/22)

1. Johdanto

Yhdistynyt kuningaskunta on päättänyt asettaa yhteisön lentoliikenteen harjoittajien pääsystä yhteisön sisäisen lentoliikenteen reiteille 23. heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti julkisen palvelun veloitteen Stornowayn ja Benbeculan sekä Benbeculan ja Barran välillä harjoitettavalle säännölliselle lentoliikenteelle. Julkisen palvelun veloitetta koskevat vaatimukset on julkaistu **Stornowayn ja Benbeculan** osalta EYVL C 53, 4.3.1995 ja niiden muutokset EYVL C 143, 8.5.1998, EYVL C 154, 29.5.2001 sekä EYVL C 310, 13.12.2002 ja myöhemmät muutokset EUVL C 285, 17.11.2005 sekä EUVL C 218, 27.8.2008, sekä **Benbeculan ja Barran** osalta EUVL C 53, 4.3.1995 ja niiden muutokset EYVL C 143, 8.5.1998, EYVL C 154, 29.5.2001 sekä EYVL C 310, 13.12.2002 ja myöhemmät muutokset EUVL C 295, 5.12.2003 ja EUVL C 285, 17.11.2005 sekä EUVL C 218, 27.8.2008.

Yhdistynyt kuningaskunta on päättänyt, että jos yksikään lentoliikenteen harjoittaja ei ole 1. maaliskuuta 2009 mennessä aloittanut tai aloittamassa säännöllistä lentoliikennettä Stornowayn ja Benbeculan sekä Benbeculan ja Barran välillä julkisen palvelun veloitteen mukaisesti ja korvausta vaatimatta, se rajoittaa jatkossakin edellä mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdan d alakohdassa säädettyä menettelyä noudattaen pääsyn kyseisille reiteille koskemaan vain yhtä lentoliikenteen harjoittajaa (vaikka varmuuden vuoksi mainitaan, että yksi lentoliikenteen harjoittaja voi liikennöidä molemmilla reiteillä) ja myöntää tarjouskilpailun perusteella oikeuden liikenteen harjoittamiseen 1. huhtikuuta 2009 alkaen.

2. Tarjouskilpailun kohde

Säännöllisen lentoliikenteen harjoittaminen Stornowayn ja Benbeculan sekä Benbeculan ja Barran välillä 1. huhtikuuta 2009 alkaen näille reiteille asetetun julkisen palvelun veloitteen mukaisesti. Julkisen palvelun veloitte on julkaistu **Stornowayn ja Benbeculan** osalta EYVL C 53, 4.3.1995 ja niiden muutokset EYVL C 143, 8.5.1998, EYVL C 154, 29.5.2001 sekä EYVL C 310, 13.12.2002 ja myöhemmät muutokset EUVL C 285, 17.11.2005 ja EUVL C 218, 27.8.2008 sekä **Benbeculan ja Barran** osalta EYVL C 53, 4.3.1995 ja niiden muutokset EYVL C 143, 8.5.1998, EYVL C 154, 29.5.2001, EYVL C 310, 13.12.2002 ja myöhemmät muutokset EUVL C 295, 5.12.2003 ja EUVL C 285, 17.11.2005 sekä EUVL C 218, 27.8.2008.

3. Osallistuminen tarjouskilpailuun

Tarjouskilpailuun voivat osallistua kaikki lentoliikenteen harjoittajat, joilla on voimassa oleva liikennelupa, jonka jokin jäsen-

valtio on myöntänyt yhteisön lentoliikenteen harjoittajien toimituksista 23. heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2407/92 nojalla. Lentoliikennettä harjoitetaan Yhdistyneen kuningaskunnan siviili-ilmailuviranomaisen (CAA) määräysten mukaisesti.

4. Tarjouskilpailumenettely

Tässä tarjouskilpailussa noudatetaan asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d-i alakohdan säännöksiä.

5. Tarjousasiakirjat/osallistumiskelpoisuus jne.

Täydelliset tarjousasiakirjat, mukaan luettuina tarjouskilpailulomakkeet, tarjouseritelmä, sopimusehdot/sopimusehtoja koskeva aikataulu sekä alkuperäinen julkisen palvelun veloitteen teksti, joka on julkaistu **Stornowayn ja Benbeculan** osalta EYVL C 53, 4.3.1995 ja niiden muutokset EYVL C 143, 8.5.1998, EYVL C 154, 29.5.2001 sekä EYVL C 310, 13.12.2002 ja myöhemmät muutokset EUVL C 285, 17.11.2005 ja EUVL C 218, 27.8.2008 ja joka on julkaistu **Benbeculan ja Barran** osalta EYVL C 53, 4.3.1995 ja niiden muutokset EYVL C 143, 8.5.1998, EYVL C 154, 29.5.2001, EYVL C 310, 13.12.2002 ja myöhemmät muutokset EUVL C 295, 5.12.2003 ja EUVL C 285, 17.11.2005 sekä EUVL C 218, 27.8.2008, voi tilata ilmaiseksi tarjouskilpailun ratkaisevalta viranomaiselta osoitteesta:

Comhairle nan Eilean Siar

Council Offices

Sandwick Road, Stornoway

Isle of Lewis, HS1 2BW

Scotland

United Kingdom

Puh. (44-18) 51 70 94 03

Faksi: (44-18) 51 70 94 82

(Yhteyshenkilö: Murdo J Gray, director of Technical Services)

Sähköposti: mgray@cne-siar.gov.uk

Lentoyhtiöiden on liitettävä tarjousasiakirjojhiinsa todisteet taloudellisesta asemastaan (vuosikertomus ja tarkastetut tilinpäätökset viimeisten kolmen vuoden ajalta, jos ne ovat saatavilla, sekä tiedot viimeisten kolmen vuoden liikevaihdosta ja voitosta ennen veroja), aikaisemmasta kokemuksesta ja teknisestä kyvystä tarjota edellä kuvatut palvelut. Tarjouskilpailun ratkaiseva viranomainen pidättää oikeuden pyytää lisätietoja hakijan taloudellisista ja teknisistä resursseista ja valmiuksista.

Oikeutta lentoliikenteen harjoittamiseen Stornowayn ja Benbeculan sekä Benbeculan ja Barran välillä tarjotaan sillä perusteella, että reitit voidaan yhdistää samaan sopimukseen tai tarjous voidaan tehdä lentoliikenteen harjoittamisesta vain

toisella reitillä tai molemmilla reiteillä. Tästä syystä tarjouskilpailun ratkaiseva viranomainen pidättää itselleen oikeuden hyväksyä tarjoukset, jotka koskevat lentoliikenteen harjoittamista vain toisella reitillä tai molemmilla reiteillä, ja tarjousten tekijöiden olisi toimitettava erilliset kustannustiedot kustakin tarjouksesta. Tarjousten tekijöiden olisi kuitenkin huomattava myös, että tarjouskilpailun ratkaiseva viranomainen saattaa myös hyväksyä yksittäiset tarjoukset lentoliikenteen harjoittamisesta molemmilla reiteillä, ja toimitettava tällaista tarjousta koskevat kustannustiedot. Tarjoukset (lentoliikenteen harjoittamisesta toisella reitillä tai molemmilla reiteillä) arvioidaan sen mukaan, mikä (mitkä) tarjouksista on (ovat) taloudellisesti edullisin (edullisimmat) ja takaa (takaavat) lentoliikenteen kummallakin reitillä tarjouskilpailussa tarkoitetuksi ajanjaksoksi. Kaikkien hakijoiden on voitava osoittaa, että käytettävällä ilma-aluksella voidaan liikennöidä turvallisesti kyseisiltä ja kyseisille lentoasemille. Lisäksi tarjousten tekijöillä tulee tarjousajankohtana olla asianomaisen sääntelyviranomaisen asianmukainen hyväksyntä näiden kahden reitin liikennöinnille kaikilta osin. Tarjous on tehtävä Englannin puntina, ja kaikki tausta-asiakirjat on toimitettava englanniksi. Sopimusta (sopimuksia) käsitellään Skotlannin lain soveltamisalaan kuuluvana sopimuksena (kuuluvina sopimuksina), ja se kuuluu (ne kuuluvat) yksinomaan Skotlannin tuomioistuinten tuomiovaltaan.

6. Taloudellinen korvaus

Tehdyissä tarjouksissa on mainittava selvästi reitin (reittien) liikennöimisestä pyydyttävä korvaus jäljempänä 7 kohdassa ilmoitettavalta ajalta liikennöinnin suunnittelusta alkamisajankohdasta alkaen 31. maaliskuuta 2012 asti (vuosittain jaoteltuna). Korvaus on laskettava tarjouseritelmien mukaisesti. Lopullista enimmäiskorvausta voidaan tarkistaa ainoastaan silloin, kun liikennöimisen edellytykset muuttuvat ennakoimattomalla tavalla.

Tarjouskilpailun ratkaisee Ulko-Hebridien valtuusto (*Comhairle nan Eilean Siar*). Kaikki sopimukseen (sopimukseen) liittyvät maksut suoritetaan Englannin puntina.

7. Sopimuksen (sopimusten) voimassaoloaika, muuttaminen ja irtisanominen

Stornowayn ja Benbeculan välistä reittiä koskevan kolmivuotisen sopimuksen voimassaolo alkaa 1. huhtikuuta 2009 ja päättyy 31. maaliskuuta 2012, ja Benbeculan ja Barran välistä reittiä koskevan kolmivuotisen sopimuksen voimassaolo alkaa 1. huhtikuuta 2009 ja päättyy 31. maaliskuuta 2012. Lentoliikenteen harjoittamista Stornowayn ja Benbeculan sekä Benbeculan ja Barran välillä koskeva yhdistetty sopimus alkaa 1. huhtikuuta 2009, ja lentoliikenteen harjoittamista koskevat oikeudet ja velvollisuudet Stornowayn ja Benbeculan sekä Benbeculan ja Barran välisellä reitillä päättyvät 31. maaliskuuta 2012. Lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhtei-

sössä annettavalla Euroopan parlamentin ja neuvoston uudella asetuksella on tarkoitus kumota ja laatia uudelleen neuvoston asetukset (ETY) N:o 2407/92, (ETY) N:o 2408/92 ja (ETY) N:o 2409/92. Jos uusi asetus tulee voimaan ennen 1. huhtikuuta 2009, sopimuksen voimassaoloaika voidaan jatkaa 31. maaliskuuta 2013 asti, jos se on kyseisen asetuksen mukaista. Sopimusta (sopimuksia) voidaan muuttaa tai se (ne) voidaan irtisanoa sopimusehtojen mukaisesti. Palvelua voidaan muuttaa ainoastaan tarjouskilpailun ratkaisevan viranomaisen suostumuksella.

8. Sopimuksen (sopimusten) noudattamatta jättämisen seuraamukset

Jos lentoliikenteen harjoittaja jättää lentoja liikennöimättä, tarjouskilpailun ratkaiseva viranomainen (*Comhairle nan Eilean Siar*) voi alentaa korvauksen määrää suhteessa liikennöimättä jääneiden lentojen määrään. Korvauksen määrää ei kuitenkaan alenneta, jos lennon liikennöimättä jättäminen johtuu jostakin seuraavassa luetellusta syystä eikä ole seurausta lentoliikenteen harjoittajan teosta tai laiminlyönnistä:

- sää- tai vuorovesiolosuhteet,
- lentokentän sulkeminen,
- yleiseen turvallisuuteen liittyvät syyt,
- lakko,
- tekniseen turvallisuuteen liittyvät syyt.

Lentoliikenteen harjoittajalta (harjoittajilta) vaaditaan sopimusehtojen mukaisesti selvitys liikenteen liikennöimättä jättämisestä.

9. Tarjousten jättämisen määräaika

Tarjoukset on jätettävä kuukauden kuluessa tämän ilmoituksen julkaisemisesta.

10. Hakumenettely

Tarjoukset on lähetettävä 5 kohdassa mainittuun osoitteeseen pääjohtajalle osoitettuina. *Comhairle nan Eilean Siar*in Technical Services- ja Corporate Services -osastojen nimeämät henkilöt saavat avata tarjoukset.

11. Tarjouskilpailun voimassaolo

Tarjouskilpailu on voimassa asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti sillä edellytyksellä, ettei yksikään yhteisön lentoliikenteen harjoittaja esitä ennen 1. maaliskuuta 2009 suunnitelmaa liikennöinnin aloittamisesta toisella tai molemmilla kyseisillä reiteillä 1. huhtikuuta 2009 alkaen tai sitä aiemmin julkisen palvelun velvoitteen mukaisesti ja tukea saamatta.

KILPAILUPOLITIIKAN TOIMEENPANOON LIITTYVÄT MENETTELYT

KOMISSIO

Ennakoilmoitus yrityskeskittymästä**(Asia COMP/M.5303 — Arques/SHC)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

(2008/C 219/23)

1. Komissio vastaanotti 21. elokuuta 2008 neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 ⁽¹⁾ 4 artiklan mukaisen ilmoituksen ehdotetusta yrityskeskittymästä, jolla saksalainen yritys Arques Industries AG (Arques) hankkii ostamalla osakkeita asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun määräysvallan saksalaisessa yrityksessä SHC GmbH & Co. KG (SHC), joka on tällä hetkellä saksalaisen yrityksen Siemens AG (Siemens) määräysvallassa.
2. Kyseisten yritysten liiketoiminnan sisältö on seuraava:
 - Arques ja sen sidosyritykset: yritysten uudelleenjärjestely, tietotekniikka- ja televiestintätuotteiden sekä kotitalouksien mediatuotteiden tukku- ja jälleenmyynti sekä tietotekniikkatuotteiden kokoonpano,
 - SHC: kiinteän verkon puhelinten ja IP-puhelinten, laajakaistalaitteiden (pääasiassa reitittimet ja yhdyskäytävät) ja kotitalouksien mediatuotteiden (digisovittimet) kehitys, tuotanto ja jakelu.
3. Komissio katsoo alustavan tarkastelun perusteella, että ilmoitettu keskittymä voi kuulua asetuksen (EY) N:o 139/2004 soveltamisalaan. Asiaa koskeva lopullinen päätös tehdään kuitenkin vasta myöhemmin.
4. Komissio pyytää kolmansiä osapuolia esittämään ehdotettua toimenpidettä koskevat huomautuksensa.

Huomautusten on oltava komissiolla 10 päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisupäivästä. Huomautukset voidaan lähettää komissiolle faksitse (numeroon (32-2) 296 43 01 tai 296 72 44) tai postitse viitteellä COMP/M.5303 — Arques/SHC seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan komissio
Kilpailun PO (DG COMP)
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

(¹) EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1.